

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XX. letnik.

V Ljubljani, avgusta 1903.

VIII. zvezek.

Deveta nedelja po Binkoštih.

Jezusove solze.

Ko se je približal Jeruzalemu in je mesto ugledal, se je zjokal nad njim, rekoč: Da bi bilo spoznalo tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir.

Luk. 19, 41.

Predragi! Lep in ljubezniv je pač bil naš Gospod Jezus Kristus, ko je kot nežno detece na slami ležal v jaslice povit v plenice. Pač je bil tudi lep in ljubezniv, ko je kot majhen pet ali šestleten deček bival na strani Marije prečiste device, poslušal njene sladke besede ter ji pomagal pri delu. Lep in mil je moral biti pozneje, ko je stal sredi množice in jo učil: od vseh strani so prihajali trpini, bolniki, vsi trudni in obteženi. . . . Koliko solz je zbrisal dobri Jezus, ko je hodil od mesta do mesta, od trga do trga, od vasi do vasi, od praga do praga, koliko žalostnih je potolažil. Pač so bili to ganljivi prizori! Veličastno lep je moral biti na gori Tabor, kjer se je spremenil: Njegova oblačila so bila bela kakor sneg in njegovo obličje se je svetilo kakor solnce. Ni čuda, da je Peter, prevzet te Gospodove lepote in sladkosti, ki jo je razlivala njegova navzočnost, spregovoril besede: *Gospod! Dobro nam je tukaj biti!* Veličastno lep je moral biti, ko se je dvignil pri svojem vnebohodu z Oljske gore ter splaval nad oblake zasest prostor na desnici Očetovi. Toda preljubi, kaj mislite, kdaj je bil naš Gospod najlepši, najljubeznivejši, najmilejši za nas uboge zemljane? Meni se zdi, da je bilo najbolj ginljivo in ob enem pretresljivo gledati ga v solzah. Kristijani, Jezus,

edinorojeni Sin Boga Očeta, vsemogočni, neskončno sveti Bog se je jokal. Preljubi! mislite si ta prizor! ... Pač so takrat angeli v nebesih popadali pred prestol večnega Boga in žalovali, padli tudi pred Gospoda na zemlji in so ga strmeče molili! Da, Gospod se je jokal, Jezus Kristus je točil solze. Celo življenje mu niti en smehlaj ni priigrjal z vedno resnomilega obraza, pač pa beremo o njem, da se je trikrat zjokal: Zjokal se je prvič pri Lazarjevem grobu, drugič se je zjokal, ko se je z Oljske gore slovesno bližal Jeruzalemu, kakor ste slišali v današnjem evangeliju, tretjič se je jokal po zadnji večerji na Oljski gori, kjer je bil njegov pot kakor krvave kaplje tekoče na zemljo. O teh solzah Gospodovih vam hočem, predragi, danes spregovoriti. Povedati vam hočem prvič, kaj vam kličejo solze Jezusove pri Lazarjevem grobu, drugič, kaj vam pridigujejo solze, o katerih govori današnji evangelij, in slednjič, kaj pomenijo solze Jezusove, ki jih je točil v svojem trpljenju. Naj bi pač solze Jezusove ganile srca vaša in moje ter odprla v naših očeh studenec Petrovih solz, ki naj bi jih mi točili celo življenje!

A. Poglejmo preljubi, k Lazarjevemu grobu. Sv. Janez naj vam popiše prizor: *Ko je tedaj Marija tje prišla, kjer je bil Jezus, in ga je videla, mu je k nogam padla in mu rekla: Gospod! ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. Jezus tedaj, ko jo je videl jokati in jokati Jude, kateri so bili z njo prišli, se je zgrozil v duhu, in se užalil in je rekel: Kam ste ga položili? Mu reko: Gospod! pridi, poglej. In Jezus se je zjokal. Jude so tedaj rekli: Glejte, kako ga je ljubil!* (Janez 11, 32—36.) Tu torej vidite, kako milo oko Odrešenikovo rosi solze. Pred njim je grob, v katerem počiva njegov dobri prijatelj Lazar, iz groba veje mrtvaški duh, pri grobu joče Marija; pri tem prizoru se presveto Srce Jezusovo skrči v žalosti in solze žalosti nad človeško revščino mu priiskré iz očes ... Te solze Jezusove vam kličejo, preljubi, kako dobro, kako usmiljeno srce je bilo v našem Gospodu, kličejo vam na glas, da ljubite to presveto, neskončno usmiljeno božje Srce in da se z največjim zaupanjem zatekate vsak dan k temu Srcu, ki danes ni nič manj usmiljeno kakor takrat. Kaj pa te solze kličejo vam, nesrečni grešniki? Ali veste, da ste tudi vi umrli, umrli še bolj nesrečno

kakor Lazar? Lazar je umrl po telesu, ker se je njegova duša ločila od telesa. Vi pa ste umrli po duši, ker se je vaša duša ločila od Boga. Kakor telo ne more brez duše živeti, tako tudi duša ne more živeti brez Boga, ki je vir življenja, duša vaše duše. Zato ste umrli na svoji duši, zakaj *duša, katera greši, bo umrla.* (Ezeh. 18, 4.) Če je tedaj Jezus jokal pri Lazarjevem grobu, v katerem je bilo samo mrtvo truplo, vas vprašam, kaj čuti njegovo presveto Srce ob grobovih vaših neumrjočih duš? Kaj je trohnoba groba v primeri s trohnobo pustinje in z razdejanjem, ki vlada v mrtvi duši, v duši, v kateri mesto Boga vlada satan! Kristijani, naš Gospod sedaj sicer ne more več jokati, ker je neskončno blažen, pa če bi še zamogel, bi točil celo morje solz ob tisoč in tisoč grobovih sv. čistosti in krstne nedolžnosti, ob razvalinah podrtnih in oskrunjenih tempeljev božjih, ob pogoriščih neumrjočih človeških duš! Preljubi, zlasti vi, ki ste bili tako nesrečni, da ste v smrtnem grehu, solze Jezusove pri Lazarjevem grobu vam kličejo besede, ki jih je Jezus z velikim glasom zaklical pri Lazarjevem grobu: *Lazar, pridi ven!* Te solze kličejo glasno: Lazar, vstani iz groba nesrečnega smrtnega greha. Vrni se, vrni se, Sulamita, vrni se, vrni se, da te gledam! (Vis. pesem 4, 12.) Vrni se k ljubemu Jezusu, da boš gledal enkrat njegov prelepi obraz, da boš počival enkrat na njegovem presvetem Srcu. Vrni se, pusti že enkrat grešne misli, s katerimi pleteš trnjevo krono svojemu Odrešeniku; vrni se, daj slovo grešnim besedam, s katerimi bičaš svojega Jezusa; vrni se, odpovej se grešnim dejanjem, s katerimi kakor s sulico prebadaš presveto Jezusovo srce; vrni se, zapusti grešno navado, katera te je že tolikokrat vrgla v prepad smrtnega greha. Vrni se k Jezusu s solzami pokore, da mu poplačaš solze, ki jih je pri Lazarjevem grobu točil tudi zaradi tebe. Reci s pre-rokom: *Kdo bo dal moji glavi vode in mojim očem studenec solz, da noč in dan objokujem pobite mojega ljudstva?* (Jerem. 9, 1.)

Vstani iz groba greha in vrni se k Jezusu! „Kaj ti zamore svet dati brez Jezusa? Brez Jezusa biti je kruto peklo, pri Jezusu biti je sladak raj. Kdor najde Jezusa, najde dober zaklad, vseh dobrot največje dobro. Kdor izgubi Jezusa, kaj veliko izgubi, več kakor ves svet. Prav reven je, kdor brez Jezusa živi, prav bogat, kdor je z Jezusom dober. Velika umetnost je z Jezusom prav rav-nati, in Jezusa ohraniti je velika modrost. Hitro lahko Jezusa pre-ženeš in njegovo milost izgubiš, če hočeš ljubiti minljive po-

svetne stvari. In če si njega pregnal in izgubil, h komu boš bežal in katerega prijatelja boš iskal? Brez prijatelja ne moreš dobro živeti, in če Jezus ni pred vsem tvoj prijatelj, boš prav žalosten in potr. (Tom. Kemp.: Hodi za Kristusom! II. pogl. 8, 3.)

Solze Jezusove pri Lazarjevem grobu vam kličejo tedaj: Ljubite neskončno usmiljeno Srce Jezusovo, nikar ga ne ranite z grehom! Grešnikom kličejo: Vstanite, vrnite se s solzami pokore nazaj k Jezusu, da mu poplačate solze, ki jih je za vas jokal!

B. Kaj pa vam pripovedujejo solze, o katerih govori današnji sv. evangelij? In ko se je približal Jeruzalemu, in je mesto ugledal, se je zjokal nad njim, rekoč: *Da bi bilo spoznalo tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir! Zdaj pa je skrito pred tvojimi očmi. Ker prišli bodo dnevi nad te, in tvoji sovražniki te bodo obdali s zasipom, in te bodo oblegli in stiskali s vseh strani in bodo v tla pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi in ne bodo pustili kamna na kamnu, zato, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.* (Luk. 19.)

Gospod Jezus je videl, kako prihajajo nad Jeruzalem strašne kazni, zato se mu smili nesrečno mesto, smilijo zaslepljeni Judje: in zopet se mu začne srce krčiti in solze mu porosijo iz oči. Gospod se joka, a nesrečni zaslepljeni Jeruzalem se veseli in se raduje. Solze Jezusove kličejo glasno doli na Jeruzalem, kako nespametno je grešno posvetno veselje. Kličejo pa, preljubi, tudi nam: Nikar se ne udajajte grešnemu veselju, da vas ne bo zadela še hujša kazen kakor nesrečni Jeruzalem. Da, nesrečno je posvetno veselje, — to vam pripoveduje solzeči se Jezus, — nesrečno, ker tako hitro mine. *Človek od žene rojen, malo časa živi, in je s mnogimi nadlogami obdan. Kakor cvetica on ishaja in se potepta in beži kakor senca in nikoli ne ostane v enem stanu. — Kratki so človekovi dnevi, število njegovih mescev je pri tebi; postavil si mu meje, ki se ne morejo prestopiti.* (Job 14, 2.) *To vem od začetka, kar je bil človek na zemljo postavljen, da je hudobnih hvala kratka, in veselje hinavca kakor trenutek. Ako bi se tudi njegov napuh vsdigoval do neba, in bi se njegova glava oblakov dotikala; se bo na posled zgubil kakor gnoj, in kateri so ga videli, porečejo: Kje je? Kakor sanje bo izginil, in ne bo ga najti, prešel bo, kakor ponočna prikazen.* (Job 20, 5.) Nesrečno je, preljubi, posvetno veselje, ker se vedno z žalostjo konča. *Smeh se meša s*

Šalostjo, in za veseljem pride žalost. (Preg. 14. 13.) Preljubi, solze Jezusove nad nesrečnim Jeruzalemom vam prerokujejo strašne kazni, ki bodo prišle nad vas, če se boste udajali grešnemu posvetnemu veselju, kakor zaslepljeni Judje: Sovražniki vas bodo obdali z zasipom in vas bodo oblegli in stiskali z vseh strani: Zemlja se bo proti vam dvignila, ki vas bo požrla, kakor hudobnega Datana. *Odprla se je zemlja in je požrla Datana.* (Ps. 105, 17.) In zemlja se bo zoper nje dvignila. (Job 20, 27.) Voda bo zoper vas vstala in nad vas šumela. *Morska voda bo čez nje divjala in reke bodo močno na nje drle.* (Modr. 5, 23.) Zrak se bo proti vam razljudil in se nad vami maščeval. *Spuščene strele bodo naravnost letele iz zraka v maščevanje iz napetega loka.* (Modr. 5, 22.) Ogenj bo vaš sovražnik in vas objel. *Zakaj ogenj hodi pred njim in požge sovražnike njegove.* (Ps. 96, 3.) Solnce, luna in zvezde bodo proti vam nastopile in se z vami vojskovale. *Kmalu po stiski tistih dni pa bo solnce otemnelo, in luna ne bo dala svoje svetlobe in zvezde bodo padale s neba in moči nebeške se bodo gibale.* Apostoli vam bodo sovražni in vas bodo sodili. *Zakaj, kedar bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, boste tudi vi, kateri ste šli za menoj, sedeli na dvanajst sedežih, in sodili dvanajstere Israelove rodove.* (Mat. 19, 28.) Angeli se bodo proti vam borili in vas kruto preganjali. *Sin človekov bo poslal svoje angele in bodo pobrali iz njegovega kraljestva vse pohujšanje, in tiste, kateri krivico delajo.* (Mat. 13, 41.) Gospod Jezus Kristus sam bo vaš najhujši sovražnik, ki bo zaklinal tistim, ki bodo na njegovi levici: *Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angelom.* (Mat. 25, 41.) Glejte, preljubi, tako bodo sovražniki obdali hudobne od vseh strani. Ni čuda torej, če se je Gospod Jezus zjokal nad Jeruzalemom, ko je videl prihajati šibo jeze božje nad nesrečni Jeruzalem, videl pa tudi strašne kazni, ki bodo ob razdejanju in koncu sveta zadele meseni in v pregrešno veselje utopljeni človeški rod. Njegove solze pa kličejo na glas: *Glejte zdaj, bogatinci! Jokajte in tulite zavoljo svojih nadlog, ki bodo nad vas prišle.* (Jak. 5, 1.) *Gorje vam, ki ste siti; zakaj stradali boste. Gorje vam, ki se zdaj smejete, ker žalovali in jokali boste.* Kličejo vam te solze: Dajte slovó grešnemu veselju, ker ni prazno, kar Bog napoveduje v solzah svojega edinorojenega Sina. *Grešnik bo to videl in se*

srdil; z sobmi bo škripal, in koprnel; želj grešnikov bo konec. (Ps. 111, 10.) Kličejo vam: *Glej, jaz bom to ljudstvo pasel s pelinom, in jim dajal žolčnate vode piti!* (Jer. 9, 15.) *Njih črv ne bo umrl, in njih ogenj ne bo ugasnil.* (Iz. 66, 24.) Kličejo vam, kar vam kliče tudi sv. Gregor: *Kratko je veselje, večno je trpljenje.*

C. Stopimo še na Oljsko goro, da vidimo, kako na vrtu Getze-
mani naš Gospod Jezus Kristus preliwa krvave solze. Bila je to brezdvoma najbridkejša ura za našega Gospoda, ko je po zadnji večerji šel na Oljsko goro, kjer je svojo neizmerno dušno bridkost izlil v besede: *Moja duša je žalostna do smrti, in mu je ta bridkost s tako silo na srce legla, da je začel krvav pot potiti. In njegov pot je bil kakor krvave kaplje tekoče na zemljo.* Takih solz še ni videla zemlja! To je bil pravi, sv. Bernard, *jok v krvi in solzah, ki niso tekle samo iz oči, ampak iz celega telesa Odrešenikovega.* Preljubi, veste li, zakaj toči naš Gospod in Odrešenik na Oljski gori krvave solze? Zato, ker je videl, da bo za prav veliko kristjanov njegovo bridko trpljenje zastonj. Videl je v duhu, kako prihajajo rabelji z meči, s sulicami, z verigami, z bakljami in z vrvmi, kakor bi šli nad razbojnika. Videl je v duhu žeblje, ki mu bodo roke in noge prebodli, trnjevo krono, ki mu jo bodo na glavo pritiskali, sulico, s katero mu bodo srce prebodli; videl je, kako tri ure lije s križa njegova dragocena kri, kri brezmadežnega Jagnjeta, lije zastonj za toliko kristjanov, katerim bo njegov križ, njegovo bridko trpljenje v padec in večno pogubljenje. Že pri preroku Izaiju toži Gospod: *Poslušajte nebesa, in zemlja vleci na ušesa, ker Gospod govori: Otroke sem sredi in povikšal, oni pa so me zaničevali . . . Vol pozna svojega gospodarja, in osel jasli svojega Gospoda; Israel pa ne pozna mene, in moje ljudstvo me ne razume . . . Zapustili so Gospoda, preklinjali so Svetega Israelovega, odstopili so nazaj.* (Izaija 1.) Moj Bog, koliko jih današnje dni odstopa od Gospoda, od cerkve, od tabernakelja, od Marije, od presv. Srca Jezusovega, ki za nas bije v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Mesto da bi mu dali srce za srce, ljubezen za ljubezen, vračajo mu mrzloto, nehvaležnost, in neštevilne smrtne grehe, s katerimi iznova ranijo in prebadajo božje Srce Odrešenikovo. Za vse te je tekla dragocena kri Odrešenikova. Preljubi, krvave solze vašega Gospoda na Oljski gori

vam kličejo: Ljubite sveti križ Kristusov ter se ga krepko oklenite, da ne bo tudi za vas zastoj njegovo grenko trpljenje!

Preljubi! Solze Jezusove pri Lazarjevem grobu vam kličejo: Vstanite, ki ste mrtvi in počivate v trohnobi groba smrtnega greha! Vas pa, ki še živite na duši, ki še niste izgubili posvečujoče milosti božje, prosijo: Nikar ne grešite, vekomaj nikar, da ne izgubite dragocenega, nadnaravnega življenja, posvečujoče milosti božje! Solze Jezusove, o katerih govori današnji evangelij, vas rotijo: Nikar se ne udajajte grešnemu posvetnemu veselju, kakor zaslepljeni Jeruzalem, da vas ne bodo zadele še hujše kazni kakor so zadele nesrečni Jeruzalem, ki je bil razdejan, da ni kamen na kamenu ostal. Krvave solze Jezusove na Oljski gori vam pa glasno govoré: Oklenite se sv. križa Kristusovega, ljubite ta sv. križ, hodite pot križa, ki pelje čez potok Cedron, čez Kalvarijo gori v prelepa nebesa; če ne boste te poti hodili, oj potem, potem bo zastoj tudi za vas prebridko trpljenje Gospodovo. Vsaka solza pa, ki jo je prelil Gospod Jezus Kristus, kliče še posebej vsakemu izmed vas: Ne pozabite, da sem hčerka presvetega, neskončno usmiljenega Srca Jezusovega, ki te je ljubilo in te še ljubi z neizmerno ljubeznijo, ki se je dalo kakor grozd v tlačilnici izžeti na lesu sv. križa, tako da je iztekla iz njega zadnja kapljica krvi in vode, da bi ti s tem pokazalo svojo neizmerno ljubezen! Da, preljubi, solze Jezusove vam pričajo o neskončni ljubezni in dobrotljivosti, o neizmernem usmiljenju njegovega Srca. Zato pa se zatekajte z vsem zaupanjem k temu presv. Srcu Jezusovemu, ki je vir vse tolažbe, ki je žareče ognjišče božje ljubezni. Solze pa, ki jih je to presveto srce za vas prelilo, poplačujte vse dni svojega življenja s spokornimi solzami, ki jih pretakajte za svoje grehe, da boste enkrat v nebesih našli koticček večnega miru in pokoja v neskončno usmiljenem Srcu Jezusovem. Amen.

Dr. Josip Jerše.

Deseta nedelja po Binkoštih.

Cestninar zgled vsem ljudem.

Bog, bodi milostljiv meni grešniku.
Luk. 18, 13.

Ako človek na stara leta pogleduje nazaj na svoje preteklo življenje in pri tem premišljevanju spozna, kolikokrat je razžalil Boga s svojimi grehi; ako se pri vsem tem spomni na bližnjo sodbo v večnosti, in s strahom misli na neskončno pravičnega Boga in ga ta misel navdaja z nekako ubupnostjo; oh, kako tolažbe poln je potem pogled na evangeljskega cestninarja, ki je z grehi obremenjen prišel v tempel, tukaj skesano si trkal na prsi in ves potr t klical: *Bog bodi milostljiv meni grešniku!* ter s to prošnjo zadobil odpuščanje svojih grehov. Kako tolažilen, pravim še enkrat, je ta zgled neizmernega usmiljenja božjega ne le za cestninarja, temveč za nas vse, ker mi vsi smo grešniki.

V tolažilni nauk za nas vse premišljujemo danes bolj natanko zgodbo o cestninarju, da spoznamo, kaj nas uči. Tri reči si moramo posebno vtisniti v spomin: 1. Cestninar je bil grešnik in mi vsi smo tudi grešniki, 2. cestninar je prosil odpuščanja Boga in mi ga moramo tudi prositi, 3. cestninar je zadobil usmiljenje pri Bogu in tudi mi je bomo dobili, ako bomo tako zanj prosili, kakor je on prosil.

I. Najprej pravim: Mi vsi, sploh vsi ljudje, smo grešniki, zato mora vsakdo klicati: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* Ali sme kdo izmed nas postaviti se in reči: jaz nimam greha? Jaz še nisem nikoli padel v greh, nisem še nikoli prelomil božjih zapovedi! O ti ošabni farizej! zaklical bi takemu, ti si šele prav velik grešnik, ti si prav tak, kakor današnji evangeljski farizej, ki je govoril: „Zahvalim te, o Bog, da nisem tak, kakor so drugi ljudje!“ Ti si šele res ubog, pomilovanja vreden grešnik, in tebi je bolj nego cestninarju treba klicati: *O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* Ne, tvoja beseda je baharija in laž; zakaj sv. Janez Ev. pravi: *Kdor pravi, da je brez greha, ta je lažnik!* Jaz torej ostanem pri tem, kar sem rekel: Vsak človek je grešnik in vsak mora k Bogu klicati: *O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!*

Ker pa vsi ljudje grešé, zato bi se po pravici svet smel imenovati: mlakuža pregeh. — Le pogledjte nekoliko po svetu in na vseh krajih opazite neko pregreho, katera se imenuje nevera. Jaz tu ne govorim o onih nevercih, ki živé še v temi malikovalstva, tudi ne govorim o Judih, ki so Zveličarja zavrgli in še sedaj trdovratno njega tajé; jaz govorim le o tistih, ki se kristjane imenujejo, ki so krščeni. O teh moram reči: Oh koliko nevere je sedaj tudi med kristjani! Koliko milijonov jih je, ki so ločeni od katoliške cerkve, ki živé v verskih zmotah! Koliko jih je v katoliški cerkvi sami, ki so že vso vero na kol obesili in sedaj niso nič boljši nego pogani! Koliko milijonov katoličanov je, ki verujejo le to, kar je njim všeč, a drugzega ne, katerih življenje kaže, kakšna je njih vera. Ni treba gledati daleč na okolu po svetu, kako slabo živé ljudje, kako malo se zmenijo za božje zapovedi, takih ljudi najdemo doma čez mero. Če to pomislimo, moramo priznati, da na svetu je veliko več hujših grešnikov, nego je bil evangelijski cestninar. Vsi ti morajo s tem večjim kesanjem klicati: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!*

Ozrite se po svetu okolu, in opazili bote drug greh, pod katerim se svet šibi, oni greh, katerega je pekel ustvaril, prvi greh zavrženih angelov, to je n a p u h. Ne bom omenjal tukaj onih ljudi, ki so tako ošabni, da ves svet zaničujejo in mislijo, da so oni prvi; opomnim vas samo na ogromno število onih, ki navidezno sicer zvesto Bogu služijo, ki radi molijo in sv. zakramente prejemajo, ki pa v svojem napuhu mislijo, da so najboljši na svetu, ki zaradi tega opravljajo in obrekujejo ves svet, ki pa so vsi izven sebe od same jeze in togote, ako se jim dá kak nauk ali kako svarilo, ki morda zaradi vsake malenkosti zamerijo in sovraštvo kuhajo v srcih tedne in mesece. Oh koliko je taci! Pa mislijo pri vsem tem, da so dobri. Kristjan, ako si tak, potem si podoben evangelijskemu farizeju, ki je molil: „Zahvalim te, o Bog, da nisem tak, kakor so drugi ljudje!“ Ali ne veš, da, ako v napuhu še toliko moliš, ne boš uslišan, ker sv. pismo uči, da *Bog ponižnim daje svojo milost, napuhnenim pa se ustavlja.* — Ko je že notranji napuh tako velik, kaj naj šele rečem o zunanem? Kaj naj rečem o lišpanju obleke, o potratnosti in zapravljivosti! Kaj naj rečem o tistih, katerih je iz napuha sram očitno moliti in se odkriti? Oh v resnici, mnogo večji grešniki napuha so na svetu, nego je bil cestninar, ki je klical: *O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!*

Poglejte še dalje po svetu in videli bote, da je svet poln krivice. Krivica in goljufiga pri kupovanju in prodajanju, krivica s ponarejenim blagom, krivica pri dedščinah, krivica v uradih; krivični so predstojniki do svojih podložnikov, podložniki do predstojnikov, krivična je mera, krivična je vaga, krivične celo mnoge postave; krivice, da rečemo z eno besedo, je sedaj poln celi svet. Kristjan, ki imaš veliko s svetom opraviti, ali nisi bil že stokrat goljufan? Kolikokrat pa si bil goljufan, ko tega sam niti nisi opazil! Glej, kamor se le obrneš, žuga ti nevarnost, da te bo spet zadela krivica! Krivica je prišla tako daleč, da se marsikak človek ne boji za par grošev drugega človeka umoriti. (Nedavno sem čital, da sta dva otroka pri 12 letih lastno mater umorila, ker jih je kaznovala.) Povejte mi, ali ni sedanji svet stokrat bolj krivičen nego cestinar, ki je klical: *O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!*

Pa poglejmo še dalje in videli bomo človeštvo, ki ni nič boljše, nego je bilo pred časom vesoljnega potopa, človeštvo, o katerem govori sv. Janez (1. 5. 19.), da *ves svet leži v hudem*. Vzrok tega je greh nečistosti. Ah, da moram klicati s sv. Bernardom: „(Ta greh) mika dečka, vžiga mladeniča, slabi moža in tlači sivega starčka.“ Paganski modrijan Diogenes je svoje dni iskal človeka, namreč človeka, ki bi živel, kakor se pametnemu spodobi, pa ga ni našel. Pa iščimo mi sedaj človeka, ki bi obvaroval neomadeževano svojo vest pred nečistimi mislimi, besedami, željami, deli? O, evangelijski cestinar je bil gotovo mnogo boljši nego je sedanji hudobni svet.

In če še dalje po svetu gledamo, najdemo tisoče drugih grehov sovraštva, zavisti, preganjanja, maščevalnosti. Odkod in zakaj toliko zavisti, preprirov in tožbâ med sosedi, ako ne zaradi greha? Oh z vsemi temi grehi gotovo ni bil obložen cestinar, ki je govoril: *O Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* Sedanji svet je torej hujši nego je bil on.

II. Ko pa sem vam dokazal, da je ves svet zakopan v grehe, moram pa tudi dokazati, da mora vsak človek s cestinarjem vred pri Bogu milosti in odpuščenja iskati.

Zakaj neki je šel cestinar v tempel? Ali za kratek čas, ali iz radovednosti? Gotovo ne! Težka vest ga je tje gnala in strah pred kaznijo. Kristjan, ako pa si tudi ti obložen z grehi, ako tebi vest ni mirna, ali smeš vse to mirno prezreti? Brez strahu ne sme biti nikdo, ker vsakdo je grešnik, in Bog neskončno

pravični pa kaznuje vsak greh. Kaznuje ga pa ali na tem ali pa na nemem svetu.

Da Bog grešnike že na tem svetu kaznuje, uči nas skušnja, priča nam to tudi sv. pismo. *Poguba in nesreča je na potih grešnikovih*, pravi psalmist (13, 3.). In sv. Pavel govori: *Žalost in strah nad dušo vsakega človeka, ki hudo dela.* (Rim. 2, 9.) Oh, kako strašno je Bog že ljudi kaznoval na tem svetu, ker so ga z grehi razžalili! Kako hudo je udaril Bog prve starše v raju zaradi njih greha. Iz raja jih je spodil in jih prepustil vsem nadlogam. Kako grozna kazen je zadela prebivalce Sodome in Gomore, ko je žveplen ogenj padel na nje in vse pokončal. Strašno se je Bog zmaščeval nad vsem svetom zaradi greha, ko je poslal na svet vesoljni potop, v katerem se je le osem ljudi rešilo. Kako bridko je Bog tepel izraelsko ljudstvo, kadarkoli se je v grehah od njega obrnilo; pri neki priložnosti jih je bilo 23.000 pomorjenih. Kako tepe Bog trdovratnost, priča najbolj pokončanje jeruzalemskega mesta, v katerem so bili Judje pomorjeni ali v sužnjost prodani.

Prav ima zato sv. Janez Krizostom, ko pravi: „To je gotovo, da je greh vzrok vseh nesreč.“ Kristjani, ali ne skušamo mi ravno tega? Kaj mislite, odkod toliko nesreč, toliko preprirov, preteпов, pobojev, toliko tatvin, tožba, sovraštva? Odtod, ker ljudje krščansko ne živé, ne živé tako, kakor jih uči sv. vera. Kristjani, le zapomnite si, da si sami sebi bič spletate, da vas tepe, ako tako ne živite, kakor vas sv. vera uči. Le pomislite, ali bi bilo toliko hudega med ljudmi, ko bi vsi tako živeli, kakor jih sv. evangelij uči? Gotovo ne! Da pa je tako, so si torej ljudje največ sami krivi. —

Ako pa s časnimi kaznimi Bog grešnika še ne užene in ne nagne k kesanju in pokori, potem se oglasi z večnimi kaznimi, ki nastopijo po smrti. Ako pa je že časna kazen božja tako huda in občutljiva, kakšna bo še le kazen po smrti, ker lahko si mislimo, da takrat Bog mora biti razsrjen, ko je bilo vse njegovo čakanje in opominjevanje do grešnika zastonj. Oh kako resnične so zato besede sv. pisma: *Strašno je pasti v roke živega Boga.* Takrat bo treba odgovor dajati ne le od vsakega smrtnega greha, temveč celo *od vsake prazne besede.* (Mat. 12, 36.) Kristjan, ako vse to pomisliš, potem moraš sprevideti, da ima prav sveti Pavel, ki resno svari: *Nikar se ne motite; s Bogom se ne sme šaliti.* (Gal. 6, 6.) Pomisliti in spoznati moraš, da boš enkrat

tudi ti na sodbi odgovor dajal od vsega svojega dejanja in nehanja. Ako si grešil, kakor je grešil cestninar, ne preostaja ti drugzega, nego da ž njim vred spoznaš svojo krivdo in kličeš ponižno: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* Kristjan, vprašam te, ali si že kdaj resno mislil, zakaj si na svetu, kaj je tvoj namen, kam te pelje pot življenja? Domisli si vendar vsak dan, kako nespametno in nevarno igro igraš, ako za svojo dušo nič ali premalo skrbiš! Če si grešil že mnogokrat, vprašaj se, ali si že kdaj imel nad svojimi grehi pravo, odkritosrčno kesanje, tako kesanje, kakršno vidiš na evangeljskem cestninarju. Morda si šel že mnogokrat k spovedi, a kakšno je bilo kesanje nad tvojimi grehi? Kaj pomaga sto in sto spovedi, ako pa ni pravega kesanja? *Sprebrobite se k meni iz celega svojega srca s jokom, potom in zdihovanjem*, govori Gospod po preroku. Zapomni si torej, kristjan, da je srčno kesanje neobhodno potrebno, ako hočeš zadobiti odpuščanje grehov, ker le skesanega in potrtega srca Bog ne zavrže. Glej, cestninar je prišel z grehi obložen v tempel, a sveto pismo pravi, da je šel opravičen domov.

III. Zato, kristjan, povzemi tretji nauk z današnje evangeljske zgodbe: Ako si grešil, kakor je grešil cestninar in si se kesal kako se je on, upati in zanesti se smeš, da boš tudi opravičenje in usmiljenje ž njim vred od Boga prejel. Cestninar je prišel v tempel ves obupan sam nad seboj; niti oči si ni upal povzdigniti proti nebesom, temveč na tla sklonjem si je potrtr trkal na prsi. In kaj je bil sad tega njegovega ponižanja, njegove obtožbe in trdnega sklepa, da se poboljša? Sad vsega tega je bilo usmiljenje božje, katero je dosegel, in odpuščanje njegovih grehov. Saj pravi evangelij: *Šel je opravičen (domov) iz templja.*

Veliko je takih ljudi, ki zaradi tega ne skrbé za odpuščanje svojih grehov, da bi se z Bogom spravili, ker se jim to pretežko zdi. Takega bi jaz vprašal: Ali ti je res pretežko iti za cestninarjem v tempel, da se ti tam vest polajša na božjem mestu? Ali ne veljajo takemu grešniku besede Jezusove: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil!* Ko bi on stopil k njemu, kateremu veljajo besede Zveličarjeve: *Kateremu bote grehe odpustili, so jim odpuščeni*, in zaklical: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* gotovo bi tudi on šel z lahkim srcem opravičen domov. Komur je pretežavno iti za cestninarjem v tempel, njemu enkrat ne bo malo biti pretežavno, ko pojde za satanom v večni ogenj.

Drugi pa se izgovarja, češ, odpuščanje lahko dobim, kadar hočem. Pa bom to sitno pokoro odložil na poznejši čas. Da, pravim jaz na to, Bog je res zmerom usmiljen, on grešnika z veseljem sprejme, kadarkoli se k njemu povrne. Toda, ali pa veš, kdaj te bo Bog poklical na sodbo, ali veš, če boš takrat pripravljen, ko te on pokliče? Kaj bo, ako boš takrat moral s strahom zaječati: „Prepozno je! Jaz še nisem pripravljen na odhod!“ Poslušaj zato besede modrega Siraha: *Ne mudi se k Gospodu se spreobrniti in ne odlagaj od dneva do dneva, zakaj nenadoma pride jesa in te bo pokončala o času maščevanja.* (Sir. 5, 8, 9.) In psalmist pravi (94. 8.): *Danes, ko začujete njegov glas, ne zakrknite svojih src.*

Kristjani, pokazal sem vam, kako lep zgled spokornosti in poboljšanja nam je evangeljski cestinar. Zato, kristjan, ako si grešil, kakor cestinar, skesaj se, kakor se je on, in dobil boš odpuščanje in usmiljenje, kakor ga je on dosegel. Če boš v življenju se poniževal pred Bogom, klical boš lahko tudi v smrtni uri miren in potolažen: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku.* Amen.

† J. Benkovič.

Praznik Marijinega vnebovzetja.

1. Marija — naša mati.

Kadar bom z zemlje povišan, bom vse na-se potegnil. Jan. 12, 23.

Kadar izide zjutraj solnce na nebu, se vse rastline in cvetice na zemlji obračajo proti solncu, ker solnce jim daje pravo moč, da morejo rasti. Brez solnca zelišča le medlijo in bledijo. — Ko je naš Gospod Jezus Kristus na zemlji učil, je enkrat izrekel besede: *Kadar bom povišan s zemlje, bom vse na-se potegnil.* Zgodilo se je to, ko je naš Odrešenik, povišan na sv. križu, umrl na gori Kalvariji. Tako je on postal solnce, h kateremu se sedaj obrača ves krščanski svet, in od katerega dobivajo gorkoto in svetlobo vsi kristjani na zemlji. — Pa ne o tem solncu — o drugem solncu ne dosti manj svetlejšem, nam je danes govoriti: to solnce je Marija!

Tudi o Mariji lahko veljajo besede: Kadar bom povišana nad zemljo, bom vse na-se potegnila. Na današnji dan je bila Ona v nebesa vzeta! O kako veličasten in krasen je moral biti ta vsprejem v nebesih! Z začudenjem so se povpraševali angelski kori: *Kdo je ona, ki prihaja kakor vshajajoča zarja, lepa kot luna, izbrana kot solnce* — — Sam Sin božji ji je prihitel naproti in jo peljal in posadil na nebeški prestol.

In kako veseli moramo danes mi biti — mi verni na zemlji. Pri njenem grobu ne smemo jokati, če tudi ob enem danes spomin Marijine smrti obhajamo. Smrt Marijina nam je nebeška vrata na široko odprla. Pa ne samo odprla — tam gori zdaj naša Mati kraljuje! Ali ni to velika tolažba za nas, da imamo tako mogočno priprošnjico pri Bogu, kjer bo za nas prosila in molila? Kam gre otrok raje, kakor k svoji materi? In — če vemo, da je naša Mati gori — ali ne bomo mi otroci radi k nebesom — gori k svoji Materi, hiteli? — Pravimo: K svoji Materi! Prav res: Mati naša je Marija...!

1. Materino je njeno oko.

2. Materina je njena roka.

3. Materino je njeno srce.

O Marija! vsprejmi milostno naše počeščenje, katero ti hočemo danes v tej romarski cerkvi skazati; mi te pa prosimo te milosti, da bi svojo nebeško Mater vedno bolj spoznali in jo ljubili.

I. V sv. pismu stare zaveze se pripoveduje, kako je vrl možak Tobija poslal svojega Sina enacega imena daleč na tuje nek dolg iztirjat. Ko ni bilo sina dolgo časa domu, je dobra mati Ana bila doma v skrbeh, in vsak dan je hodila ven na nek griček gledat, če bi vže sin prišel. Ko ga od daleč ugleda, vesela vstane in teče možu povedat: naš sin gre. Kako hitro je materino oko spoznalo svojega otroka!

In vsaka mati se gotovo z lepim, prijetnim, vablјivim očesom ozira na svoje dete. Kolikokrat ga pogleda, ko ga v naročju drži; kolikokrat ga pogleda, ko dojenček v zibelki spi; po noči mati ne zatisne svojega skrbnega očesa, da nad bolnim otročičem bdi. Krščanska mati vidi otroke, kako se igrajo, kako molijo, kako se v cerkvi obnašajo: ona jim je viden angel varih. Veselja se solzi njeno oko, kadar so otroci zdravi, srečni, pridni, ubogljivi

— solze žalosti pa zopet zalivajo njene oči, kadar pri otrocih nima sreče, prav posebno takrat, kadar otroci dobri materi s svojo neubogljivostjo srce trgajo.

Če je vže oko zemeljske matere tako prikupljivo in vablivo za otroka, kako lepo mora gledati še le Marija na svoje otroke. Sveti Anzelm kar naravnost pravi: „Jaz trdim celo, Marija mora na nas gledati, drugače bi nam bilo v tej solzni dolini obupati.“ Sv. Bonaventura pa govori: „Na kogar se ti ozreš, ta je zveličan — od kogar se ti proč obrneš, ta se pogubi.“ Sv. Alfonz pa je tako prisrčno molil: „O Marija! glej ti na me; če boš ti name gledala, pa bom gotovo v nebesa prišel.“ Na koga se pa Marija ozira?

Ozira se in gleda:

a) Na pridne otroke...! Tista Bernardka v Lurdu je bila 14 let stara deklica, ko se ji je Marija prikazala. Ni znala nič brati in nič pisati; pa rožnivenec je znala moliti, in rada ga je molila. Še celo, ko je šla enkrat po drva v gozd, je tam pod drevjem v gozdu pokleknila in molek v roko vzela in sv. rožnivenec začela moliti. In ko je molila, je naenkrat lepo Gospo — Mater božjo pred seboj ugledala. Pozneje je ona Marijo še 17 krat videla — drugi ljudje je pa niso vsi videli, samo nekatere šolarice, ker so bile pridne in zapisane v neko Marijino bratovščino.

b) Ona se ozira na revne in potrebne otroke.

Dne 31. januarija 1888. je umrl v Turinu na Laškem imeniten mož, ki je bil poseben častilec Marijin. Na njegovo priprošnjo je Marija več čudežev storila. Ime mu je bilo Don-Bosko.

Bilo je neko soboto meseca majnika 1869. V cerkvi naše ljube Gospe Pomočnice kristjanov je ta dan pobožno in prisrčno molila mlada deklica. Oči ima zavezane s črno obvezo. Ime ji je Marija Stordero, doma je iz vasice Vinovo. Vže dve leti je bolehal na očeh, dokler ni popolnoma oslepela. Danes pa jo je pripeljala teta njena in še neka druga sorodnica, da se zateče k Mariji, k zadnji rešiteljici, ki bi ji še utegnila razsvetliti zatemnjene oči.

Dolgo časa moli, goreče moli; nazadnje povpraša v zakristiji za Don-Boska.

Bosko pride.

„Koliko časa vas bolé oči?“

„O, vže dolgo je tega. Eno leto pa je, od kar sem oslepela.“

„Ali ste vže bili pri kakem zdravniku? In kaj je rekel? Ste imeli kaj zdravil?“

„Rabili smo zdravila vsake vrste — pravi teta — pa vse zastonj. Zdravniki trdijo, da ni nobenega upanja, da bi spregledala.“

— Začela je jokati.

„Ali kaj razločite tukaj stvari, katere so večje in katere manjše?“ — praša Bosko bolnico.

„Nič! Prav nič!“ — zdihne deklica.

„Odvezite obvezo!“ pravi Bosko in jo pelje k oknu, skozi katero so prihajali svetli solnčni zarki. — „Ali vidite svetlobo tukaj?“ —

„O moj Bog! čisto nič ne vidim!“

„Ali bi rada videla?“

„Če bi rada videla! — prečastiti gospod, oh, to vprašanje! Nič rajše kakor to! Revno dekle sem vže tako — in zdaj sem zgubila še oči. Zgubila sem vse, kar sem imela ... za celo življenje sem nesrečna.“

„Če bi vam Marija izprosila zdravje — ali obljubite, da je nikdar ne bote žalili s svojimi očmi?“ —

„Obljubim! Iz dna svojega srca obetam! Kako je to žalostno!“ — — deklici se je užalilo, začela je ihteti.

„Ali zaupate, da vam bo Marija pomagala?“

„Zaupam! Ali jaz sem čisto slepa!“

„Nič ne de! Le zaupajte! Zagotovim vas, da bote še videli.“

„Ali se naj mar čudež zgodi?“

„V imenu Jezusovem in v imenu presvete Trojice, deklica, povej mi, kaj imam tukaj na roki!“

Deklica odpre oči ... gleda ... gleda in vsa vesela zakliče: „Vidim! Jaz vidim!“

„Kaj vidite?“

„Svetinjo.“

„Kakošno svetinjo?“

„Matere božj.“

„In kaj je na drugi strani svetinje?“

„Starikav mož s cvetočo palico v roki — o, to je sv. Jožef.“

„O Marija! ti vidiš — vsklikne teta — povej, otrok, ali res vidiš?“ — —

Bosku je med tem padla z roke svetinja; zatočila se je v kot zakristije. Teta jo hoče pobrati. Bosko pa pravi: Pustite, žena, pobere naj jo deklica, da se prepričamo, če res vidi. In deklica brez težave najde svetinjo. (Danica 1888.)

Preljubi poslušavci! mislite si lahko, kako se je ta deklica iz srca Mariji zahvaljevala, da se je nebeška Mati tako milostno na njo ozrla.

c) Pa Marija se ozira celo na spridene svoje otroke, na poredne otroke, na tiste, ki greh delajo — seveda ozira se na nje z objokanimi očmi. O kolika je njena ljubezen! Celotnih ne pozabi!

Bila je mati, ki je imela zelo porednega sina; zmerjal jo je, tepel jo je, kradel ji je — — ta sin je prišel nazadnje v ječo. In mati — dobra mati — je vendar še hotela sina videti. Ko pride

v ječarno, ji pravijo: Pa vaš sin je z vami grdo delal, vaš sin vas je zmerjal. Vaš sin vas je tepel — pa ga hočete še videti? „Oh — pravi mati — ali on ostane še zmeraj moj sin!“ —

Preljubi v Kristusu! Morda smo tudi mi svojo nebeško Mater Marijo tako žalili — morda se je tudi na nas velikrat žalostno ozirala — morda se žalostno ozira celo danes? Morda nas je Marija zadnjič, ko smo jo prišli v ta veličasten hram božji počastit — raje imela zadnjič, kakor danes? Na nečiste duše, na duše, ki v sovraštvi in prepirih živijo; na duše, ki Jezusa žalijo ali pa samo Jezusa ne marajo ne — koliko je tacih — na te Marija z objokanimi očmi gleda, ali vendar gleda, ker otroci njeni ostanemo vsi — tudi grešniki. Milostno nas bo vsprejela, če bomo ponižni k njej prišli.

O Marija! Pri vsaki sv. maši te prosimo: Svoje *milostljive* oči v nas obrni, prosimo te to še posebno danes. Pa tudi svoje roke nam ne odtegni — v svojem srcu nas ohrani.

II. Materina je roka Marijina...! Katera roka nam je toliko dobrot storila, kakor roka naše matere? —

Otroci! majhni in veliki — otroci, mladi in stari! Materina roka vas je pestovala; materina roka vas je božala; materina roka vas je blagoslavljal; materina roka vas je oprala in zašila; materina roka vam je kruha rezala; materina roka se je trudila in delala za vas od ranega jutra do poznega večera in ko je prišla nedelja, dan Gospodov, sta se materini roki v cerkvi sklepali in k Bogu dvigali, ko so vaše matere za vas, otroci, molile in blagoslova z nebes za vas prosile. O blažena materina roka, in srečen otrok, katerega je materina roka blagoslavljal! O trikrat blagoslovljena pa je roka Marijina, ker ta roka ne zna družega kakor dobrote deliti.

Cerkveni očetje trdijo, da je Marija delivka vseh milosti božjih, da bomo veliko prej uslišani, če se bomo do Marije obrnili, kakor če bomo naravnost božjega Sina prosili.

Častno je za gospodinjo, če se o nji pravi, da je dobrih rok, da rada pomaga, če le more — — — kako bi si mogli misliti, da bi nas Marija prazne odpustila! Kedar smo jo prosili, nekaj smo gotovo dobili; če ne ravno tistega, kar smo želeli, pa kaj družega. Sv. Bernardin Sijenski se je za duhovna učil, pa nič prav pridigati ni mogel, zato ker je imel nekam hripav glas. — Zatekel se je k Mariji, da naj mu ona pomaga; in res Bernardin je začel lažje goveriti. Sv. Alojziju in sv. Tomažu Akvinskemu je

Marija to milost podelila, da nobenih nečistih skušnjav več občutila nista. Neka deklica se je za sv. obhajilo težko učila, pa je sama Mati božja prihajala, da jo je ponoči katekizma učila. Sveti Klari — ta teden smo imeli nje god — se je Marija na zadnjo uro prikazala. — Prosite torej večkrat Marijo na pomoč. Ni treba, da se z vami čudeži godijo, a dostikrat se čudeži godijo na duši, katerih niti ne opazimo. Marijino materino srce nam je porok, da bomo po njenih rokah dobili, česar je bomo prosili, ako bo le v naše zveličanje.

III. Rekli smo: Marijino materino srce nam je porok! — Kakošno srce pa ima mati? To se dá težko misliti, pa še težje povedati. Na kratko rečemo: Prehodi devet dežela, pa takega srca nobenega ne boš dobil in dobila, kakor so ga tvoja mati imeli ali ga imajo. Imenitna poljska kneginja Amalija Galitzin je navlašč svoje lase na kratko strigla, da se je lažje gosposkim družčinam izognila, da je več časa pri svojih otročičih mogla bivati in za svoje otročiče bolj poskrbeti. Česa mati ne naredi! Kako je materina ljubezen iznajdljiva! Ne straši se truda, ne nevarnosti, ne smrti. Sebi pritrga, da otroku dá.

Vse to obrnite na Marijo, le v nekoliko večji meri, ker Marija misli na telo in dušo. Kako skrbno srce ima Marija do nas, kaže najbolje to, da si je toliko in toliko krajev na zemlji izvolila, kjer svojim častilcem deli posebne milosti. V znani knjigi: „Življenje sv. Jožefa in Marije“ — je še čez sto božjih potov naštetih, kjer se je deloma v prejšnjem, deloma v novjšem času zgodilo obilo čudežev. Našteli bi vam lahko lepe zglede, iz slovenske naše domovine — posebno imam v mislih, kako je neka Katarina Jereb od Kamnika doma ravno na današnji dan pred več leti na Brezjah pri Mariji Pomagaj bila ozdravljena — — — pa čas nam je potekel. Ko berete in slišite o teh čudapolnih delih Marijinih, vedite, da vsak tak čudež je priča, da ima Marija res materino roko, da ima Marija res materino Srce...!

Ako pa je Marija naša mati, naša dobra, skrbna mati — — kaj bodo njeni otroci počeli?

Bil je nek sin, ki je zelo svojo mater ljubil. Mati umrje. In sin ji dá napraviti na grobu spominek. In na spominek je napravil napis: „Mati! jaz te bom ubogal še po smrti!“

„Mati! jaz te bom ubogal še po smrti“ — — — te lepe,

krasne besede moramo danes vsi Mariji govoriti. Umrta je Marija, pa takoj po smrti je bila v nebesa vzeta, in naša največja dobrotnica kraljuje sicer kakor kraljica v nebesih — ali tudi kakor kraljica je ostala še vedno naša mati. Ravno zato jo moramo dvakrat ubogati, ker je ona v nebesih; ravno zato moramo dobri biti, ker njena priprošnja toliko pomore. Bodimo res vseskozi njeni dobri, pobožni otroci! Ne žalimo je s svojim pregrešnim življenjem! Kdor greh dela — laže, kolne, sovraži, stariše zaničuje, nesramežljivo živi — — tak častilec Marijin ni! Tak se bo Mariji zameril, pa ne samo Mariji, ampak tudi Sinu Njenemu, ki bo oster Sodnik tistim, ki so se celo upali Njegovo skrbno in dobro Mater žaliti. Amen. *J. Mikš.*

2. Homilija.

Marija si je izvolila najboljši del,
kateri ji ne bode odvzet.

Luk. 10, 42.

Današnji evangelij nam predstavlja Jezusa v družbi Marte, Marije in Lazarja v Betaniji. Danes pa obhajamo praznik Marijinega vnebovzvetja, in vendar v evangeliju ni besedice o Materi božji; kako se tedaj vjema današnji evangelij z današnjim praznikom?

Seveda, če se oziramo le na besedni, prvotni pomen evangeljskih stavkov, nimamo v njih nič o Mariji, Božji materi; če pa se vglobimo v njihov duhovni, stvarni pomen, spoznamo, da sv. cerkev ni brez vzroka današnjemu prazniku odbrala ta odlomek evangelija. V obeh sestrah namreč, Marti in Mariji (Magdaleneni po izreku sv. očetov), nam sv. cerkev kaže kakor v podobi čednosti Marije, Matere božje, v najpopolnši meri. Božja mati Marija združuje v sebi čednosti Marte in Marije. Marta je namreč podoba svete delavnosti, Marija pa svetega miru. Marta dela, Marija moli. Delo pa in molitev sta pot, po kateri je božja mati prišla do nebeške slave. Delo in pa molitev sta tudi za nas pot proti nebesom. Pomudimo se danes najprvo pri podobah Marijinih čednosti, pri Marti in Mariji, potem pa pri tisti sami, ki je te čednosti dosegla v najpopolnejši meri.

I. Od nekdanj so že učenci svetega življenja videli v obeh sestrah upodobljeno delavno in duhovno življenje. In to po pravici: Obe ste podobi čednosti, vsaka v svojem načinu.

Ako beremo današnji evangelij, nam Marta nič kaj ne dopada: Zdi se nam, kakor da bi bila jezljiva, prepirljiva, domačim neprijazna ženska. Jezusove besede zato razumemo kot nekako grajo Marte. Vendar temu ni tako; krivico bi storili Marti, ako bi jo tako sodili, kar nam potrjujejo tudi sv. očetje; n. pr. sveti Gregor Veliki pravi: „Marijo Gospod naravnost hvali, Marte pa s tem še ne graja.“ L j u b e z e n j e, ki duhti iz Martine prošnje.

Saj pravi evangelij: „Marta ga je sprejela v svojo hišo“; najbrž je bila Marta starejša in gospodinja, kot taka je morala poskrbeti za goste vže vsled znane gostoljubnosti vshodnih narodov. Pa ne samo gostoljubnost, ampak tudi živa vera in velika ljubezen jo sili, visokemu gostu skazati vso mogočo čast. Zato hiti in si ne dá miru v veliki skrbi, kako bi kar najbolje postregla Jezusu! Njena delavnost tedaj je vse hvale, ne pa graje vredna; če to premislimo, ne bomo mogli napačno umeti ne Martinih, pa tudi Jezusovih besedi ne.

Njena sestra Marija je sicer enacega srca, pa drugačnega duha. Tudi ona pozna Gospoda, zna ceniti visoko čast, da sme z Jezusom, svojim Bogom, svojim dobrotnikom, svojim Zveličarjem bivati pod isto streho. Tudi Marija je zato, da se Jezusu z odlično gostoljubnostjo in postrežbo skaže kolikor mogoče najvišja čast. Pa Marija ve, da je vsa skrb za to že v dobrih rokah; ve tudi, da Gospod ne pričakuje kaj posebnega, da je z malim zadovoljen, da mu še všeč ni, ako vidi preveč posvetne skrbi, premalo pa prizadevanja za dobro vporabo Gospodove navzočnosti v dušno korist. Zato se mirno vsede k njegovim nogam in verno posluša njegove nauke, ravna se po besedah psalmista, da so Gospodove besede *slajši, kakor med in sat.* (18, 11.) Marta jo vidi sedeti pri Jezusovih nogah in nekam vznemirjena, boječ se, da ne bi mogla sama Gospodu zadosti dostojno postreči, reče Gospodu, ker se sama ne upa terjati od sestre Marije, naj zapusti Jezusa: „Gospod, ti ni mar, se ti li prav zdi, da me moja sestra sama pusti streči? Glej, koliko imam opravila, reci ji, naj mi pomaga! Sram me je, da ti ne morem tako hitro in tako dobro postreči, kakor bi ti, ko bi mi sestra pomagala!“ In Gospod? — On pozná dobro srce Martino, ve, da se trudi le zanj, iz ljubezni do vzvišenega gosta: usluge, sebi storjene nikakor ne more grajati:

naravnost pohvali jo, ko pripozna njeno skrb za postrežbo Zveličarja: „Marta, Marta! skrbna si in si veliko prizadevaš, kako bi mi skazala svojo udanost, svojo ljubezen: ali za to je le eno potrebno, da se spomniš, kar sem že enkrat rekel: „Kdor spolni voljo mojega Očeta, ta je moj brat, moja sestra, moja mati; volja Očeta v nebesih pa je, da ljudje poslušajo njegovega Sina. Torej ljubši mi bi bilo, ako bi me ti samo poslušala, kakor pa da si prizadevaš streči mi telesno, kakor mi je stregla moja mati, dokler sem bil pri nji. Glej svojo sestro! Najboljši del si je izvolila, ko se je vsedla k mojim nogam, da me posluša. Mej tem, ko bo tvoje postrežbe konec, nji njen delež ne bo odvzet, ker se bo spremenil v večno gledanje in poslušanje božje.“

Gospod tedaj hoče reči: Le za eno je treba skrbeti, za posvečenje in zveličanje. Kdor za to eno skrbi, tudi svoje druge dolžnosti spolnuje, je delaven in priden; njegova delavnost pa ni nepokojna in raztresena, ampak je pokojna in mirna, ker ima srce pri Bogu, ni zmedena in presilna, ampak je zmerna ter vse nepotrebno opušča.

Najlepša edinstvo, najboljše razmerje vlada tedaj mej obema sestrama. Neločljivi ste, druga drugo spopolnuje, vsaka ima sicer svojo posebno čednost, vendar pa si ne nasprotujete, temveč predstavljate le obe strani bogoljubnega življenja: notranjo in zunanjo. Marija predočuje notranjo, to je občevanje z Bogom in nebesi, Marija zastopa bogoljubnost, ki se kaže v molitvi, — Marta pa predočuje zunanjo stran bogoljubnega življenja v občevanju z ljudmi, delavnost iz ljubezni do bližnjega zavoljo Boga. Oboje skupaj pa, molitev in delo iz ljubezni do Boga dela človeka popolnega, dela ga pravega kristjana. Oboje pa je v svoji osebi združevala Marija mati božja, v najpopolnejši meri, in s tem si je tudi zaslužila nebesa.

II. Sv. pismo popolnoma molči o vsakdanjem, domačem življenju presvete Device. Pa saj mu ni treba praviti, kar se že samo ob sebi razume. Marija je gotovo družila delo z molitvijo. Vprašajte le svoje srce: morete si li misliti, da bi bila Marija kedaj opustila katero izmed svojih vsakdanjih molitev? Da bi bila dan začela brez jutranje, končala pa brez večerne molitve? Da bi se bila kedaj vsedla k mizi, vstala od nje, ne da bi se bila zahvalila delivcu vseh dobrot? In ne samo to. Saj je imela 30 let svojega Boga in Gospoda v podobi najljubeznivejšega otroka, mladeniča, moža pod svojo streho, pred svojimi očmi; saj je občevala z njim,

kot mati s svojim sinom polovico svojega telesnega življenja. Moremo si li misliti, da je prenehalo to občevanje tudi na duhovni način, ko je Gospod odšel v nebo in je mater izročil človeku, Janezu? Ne, predragi, Marija ni nehala občevati s svojim Sinom: občevala pa je na duhovni način, v molitvi. Celo njeno življenje je bila nepretrgana molitev.

Napačno pa bi bilo, ko bi kdo mislil, da je bila Marija morda vedno zamaknjena v nebesa in neporabljiva za zemljo. Ne, dasiravno Mati božja, kraljica nebes, vendar je na zemlji stala z obema nogama. To se pravi: hišna gospodinja je bila: delo in pa skrb sta znamenje gospodinje; tudi Mariji skrb ni prizanašala, tudi ona ni rok križem držala, tudi njo so vezale hišne dolžnosti. Marija je molila in delala; iz molitve in dela je bila napravljena lestev, po kateri je prišla na desnico svojega božjega Sina, na tron nebeške kraljice.

Njena čast, kot matere božje, na svetu ne najde vrste, in edino Bog je mogel revno stvar tako povišati. In vendar ni hotel Bog Mariji te časti le podariti, ampak hotel je, da si jo Marija tudi zasluži. Nihče gotovo ni imel večje pravice do nebes, kakor Marijin božji Sin, in vendar si je Gospod nebesa hotel zaslužiti s ponižanjem samega sebe: *Ponižal se je . . . zato ga je Bog povišal in mu dal . . .* Po poti zasluženja naj bi prišla za njim tudi njegova mati, tako je hotel Jezus. Zasluženja pa nabrati si, ji je dal Bog priložnosti že v zgodnji mladosti, v templu, potem v Jožefovi hišici, kjer je nepoznana svetu v molitvi in delu živela le za svojega Sina, potem pod križem, ko ga je darovala Bogu v spravni dar za človeški rod, potem ko je v prvi krščanski občini v Jeruzalemu in pozneje v Efezu z besedo in z zgledom svetila svojim duhovnim otrokom na poti čednosti.

Res Marija je tudi naša mati in mi smo njeni otroci, in kjer je ona, hoče, da bi bili tudi mi. Glejte, danes nas kliče, da pridimo za njo. Danes se Marija vseda na svoj nebeški prestol; tudi nam so okolu nje pripravljeni sedeži.

Krono iz dragih biserov gledamo na njeni glavi; tudi nam je pripravljena krona, pa bisere, drago kamenje moramo si sami udelati vanjo, krono nam je sicer Bog pripravil, skrb za njeno olepšanje pa je nam prepustil. Biseri pa, s katerimi jo olepšajmo, so v prvi vrsti naša vsakdanja molitev in pa delo. Vestno izpolnjenje naših vsakdanjih, velic in majhnih dolžnosti, skrbno

oskrbljevanje svojih vsakdanjih velikih in majhnih opravil za voljo Boga, združeno z molitvijo, to je tisto olepšanje naše krone z dragimi biseri.

Pa, povejte mi, kaj je res tako težko, svoje vsakdanje dolžnosti prav opraviti? Ali je res težko vsak dan moliti in delati? Da in pa ne. Vsaka posamezna molitev, vsako posamezno opravilo za-se ni težko. Težko pa je neutrudljivo, dan za dnevom, leto za letom, brez prenehanja moliti in delati; nimam sicer toliko v mislih nepretrgane molitve, ali nepretrganega dela, temveč hočem reči, da je človeku težko, vedno storiti vse zaradi Boga; saj to je delavna molitev. In zakaj je težko? Zato, ker ga hudič in pa svet motita ter odvrata od Boga.

In vendar je le eno potrebno: izvoliti si boljši del, Boga, ki nam ne bo odvzet. In ker nam je to potrebno, Bog pa vé za našo slabost, nam bo tudi radovoljno pomagal, ako ga le prosimo pomoči; dalje ker je Marija pomočnica kristjanov, ker smo mi njeni otroci, smemo upati, da bo Marija s svojo priprošnjo podpirala naše prošnje, ter nam pomagala lepšati našo krono z biseri lepih čednosti. Amen.

P. J.

Enajsta nedelja po Binkoštih.

1. Prava raba jezika.

In razvezala se je vez njegovega jezika in je prav govoril.

Mark. 7, 35.

Dobroto, ki jo je Gospod skazal gluhomutcu v posebnem čudežu, nam je dal Bog po naravnem načinu precej pri rojstvu, torej ni ta dobrota nič manjša, temveč še večja za nas, ker moremo že ves čas svojega življenja veseliti se je, in ni nam treba okušati tiste grenkobe, ki jo okušajo reveži, katerim manjka enega ali drugega izmed peterih počutkov. Z zdravimi čuti nas je obdaril tedaj Bog precej od začetka in Bog daj tudi, da bi jih mogli rabiti tako, kakor zahteva od nas naš Stvarnik, da jih rabimo in sicer da jih r a b i m o t a k o, da bodo v d u h o v n e m p o m e n u tudi nam veljale besede, ki jih je evangelist v besednem pomenu zapisal o ozdravljenem gluhomutcu rekoč: *In razvezala se je vez njegovega jezika in je prav govoril!* Pa v duhovnem pomenu vzeto *prav govoriti*, je težko, je redka umetnost. Sveti

Jakop piše: *Zakaj vsake vrste zveri in ptice in lazeče in druge živali se dajo ukrotiti in so bile ukročene od človeka: jezika pa nobeden človek ne more ukrotiti; nepokojna hudoča je, poln smrtnega strupa!* (3. 7. 8.)

In vendar nas isti sv. Jakop uči, da moramo krotiti svoj jezik, ker brez tega bi bila vsa naša pobožnost in čednost brezvspešna: *Ako pa kdo meni, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zapeljuje svoje srce, je prazna njegova pobožnost.*

Če torej pravi sv. Jakop, da jezika ni mogoče ukrotiti, kako more zahtevati, da ga mora človek krotiti? Sv. Avguštin nam odgovarja: „Kakor se lev ... sam ne ukroti, ampak ga ukroti človek, tako tudi kar človeku ni mogoče, je mogoče Bogu.“

Glejte, te apostolove besede nas učé, kako skrbno mora varovati in brzdati kristjan svoj jezik. *V mnogem se pregrešimo vsi. Ako se kdo v besedi ne pregreši, on je popoln mož.* (Jak. 3, 2.) Kako pa se kristjan pregreši v besedi ali z jezikom? Na dvojen način: ako rabi jezik, in pa ako ga ne rabi, t. j. ako preveč ali pa premalo govori. Preveliko govorjenje izhaja navadno iz napačne zgovornosti, premalo pa iz napačne sramežljivosti.

Napačna zgovornost je kriva, da človek govori, kadar bi moral molčati.

Napačna sramežljivost pa je kriva, da človek molči, kadar bi moral govoriti. Oboje pa je greh. Zakaj?

I. Napačna zgovornost je večje zlo, kakor ljudje sploh mislijo. ker je bogat studenec raznovrstnih grehov, kar nam zagotavlja že sv. Duh v bukvah pregovorov, ko pravi: *Veliko govoriti ni brez greha.* (10, 9.) To skušnja uči. Kdor rad govori, tudi veliko brez potrebe govori; o brezpotrebni besedah pa pravi Jezus (Mat. 12, 36): *Povem vam, da za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje govorili* (t. j. po razlagi sv. Jeronima, ki nima nobenega pametnega vzroka, ne v časti božji, ne v pridu bližnjega), *bodo odgovor dajali sodnji dan!*

Pri veliko nepotrebem govorjenju se je težko ogniti neresničnim besedam, ki so več ali manj pregrešne po besedah sv. pisma, ki pravi v bukvah pregovorov (12, 22): *Lašnjeve ustnice so Gospodu gnjusoba!*

Kdor rad govori, rad pohvali samega sebe in rad pograja bližnjega: rad povzdiguje svoje in ponižuje tuje.

Žalibog, da se vse to ne godi le z majhnim zadolženjem; žalibog, da je pogostokrat napačna zgovornost kriva tudi velikih, smrtnih grehov. Zgovoren, brbljav, jezičen človek navadno govori brez pazljivosti, brez skrbnosti, brez prevdarka. Prej ima besedo na jeziku, kakor misel v glavi, prej jo izgovori, kakor prevdari: to pa je narobe svet: saj je beseda le izraz misli, je čutno telo nevidne misli.

Človek pa, ki prej govori, kakor misli, samega sebe izdaja, da namreč ne gospoduje v njem pamet, ampak hudo poželenje. In res nas skušnja uči, da so besede tacega zgovornega človeka le zunanje znamenje notranjih strasti.

Le poslušajte tacega človeka: ako se hvali, govori iz njega ošabnost; ako druge graja, opravlja, obrekuje, obsoja, govori iz njega sovraštvo ali zavist. Ako govori le o razveseljevanju, o veseljih družbah, ali ako vpleta v svoj govor nedostojne besede, govori iz njega mehkužnost, nečistost; ako se norčuje iz svetih reči, zabavlja čez vero, sv. cerkev, njene naredbe, govori iz njega nevera, z eno besedo: *Is obilnosti srca (mu) usta govore* (Mat. 12, 34.) in pri tem ne gleda ne na čas, ne na okoliščine, ne na svoje poslušalce. Naj jim bo prav vseč ali nevšeč, naj jih veseli ali jezi njegovo govorjenje, naj bo zanj častno ali sramotno: vse to mu ni nič mari, beseda mora na dan, ni drugače. Ravna pač po besedah Elifaza Temanejca v Jobovih bukvah, ki je Jobu rekel: „Ako začnemo tebi govoriti, ti bo morebiti težko dejalo, pa kdo se bo mogel zdržati pripravljenih besed?“ (Job 4, 2.)

Posebno veljajo te besede o človeku, ki rad govori o svojem bližnjem, kakor bi se bal, da ga bo konec, ako bi enkrat zamolčal, kar ve o njem slabega, vkljub sv. pismu, ki pravi: *Si kako besedo zoper svojega blišnjega slišal, naj s teboj umrje, zanesi se, da te ne bo razgnala!* (Eceh. 19, 10.)

Res, čudno je, koliko je ljudi, o katerih bi človek res verjel, da se bojé, da bi jih razgnalo, ako bi kaj zase ohranili, kar so slučajno zvedeli, videli, slišali slabega o bližnjem. Ne morejo se te novice, skrivnosti dovolj hitro znebiti, če jim tudi nič ni mari. Seveda mislijo si, da so si potolažili vest, se obvarovali greha, opravljanja, obrekovanja, sumničenja, sploh, da se niso pregrešili zoper ljubezen, ako le pristavijo svojim besedam: ti, pa ne smeš nikomur povedati, ter to zahtevajo od drugih, kar sami nočejo storiti.

Kristjan! ne ravnaj tako! *Si kako besedo zoper bližnjega slišal, naj s teboj umrje.* Ako si zvedel, kaj je govoril ali storil sin zoper očeta, hči zoper mater, žena zoper moža, tašča zoper sinaho, služabniki zoper gospodarje in narobe: *naj umrje to s teboj!* Ako veš, kaj se godi ali se je zgodilo v tej ali oni hiši, tiho bodi, naj umrje s teboj, ne razodeni tega najboljšemu prijatelju, najboljši prijateljici. To zahteva od tebe krščanska ljubezen, krščanska pravičnost, dve glavni čednosti krščanskega življenja, ki po takem govorjenju najbolj trpita, se najbolj krušita.

O kolikokrat zadostuje par nepremišljenih besed in razdejjano je najboljše prijateljstvo, vsejjana nezaupnost in sumničenje, ki razdere hišni mir, povzroči jezo, prepir, sovrašstvo mej možem ženo, mej starši in otroci, mej celimi družinami, povzroči veliko hudega. Gorje jim, ki prenašajo pošte, ki ne znajo molčati o tem, kar so videli ali slišali slabega, ki iz hudobije ali iz lahkomišljennosti ne znajo brzdati jezika, ki morajo vse raztrobiti, kar vedó, in ne vedó.

Glejte, tako je napačna zgovornost kriva, da človek govori, kadar bi moral molčati in stori s tem mnogo slabega. In če bo Bog zahteval odgovor od vsake nepotrebne besede, koliko hujši odgovor čaka še-le tacega človeka, ki se je z govorjenjem pregrešil zoper ljubezen in pravičnost in povzročil s tem mnogo hudega bližnjemu na dobrem imenu in s slabim zgledom. Človek se tedaj pregreši s svojim jezikom s tem, ako ga rabi preveč; pregreši pa se tudi, ako ga rabi premalo t. j. ako molči, kadar bi moral govoriti. Rekel sem, da je temu kriva neka napačna sramežljivost ali boječnost.

II. Bog nam včasih nalaga molčanje, včasih pa govorjenje; v Sirahovih bukvah namreč beremo besede: *Je čas molčati in čas govoriti!* (Ecles. 3. 7.) Kakor tedaj oni grešé, ki govoré, ko bi morali molčati, tako grešé tudi tisti, ki molčé, kedar bi morali govoriti!

Da mora kristjan tudi govoriti o pravem času, to je zapovedal Jezus Kristus sam, ko je rekel: *Ako greši zoper tebe tvoj brat, pojdi in posvari ga mej seboj in mej njim samim. Ako te posluša, si pridobil svojega brata!* (Sirah 18, 15.) Dostokrat, prepogostokrat se zgodi, da vidimo svojega bližnjega, morebiti celo takega, s katerim nas veže vez sorodstva, prijateljstva, hvaležnosti, grešiti, greh na greh nakladati in dirjati v pogubljenje. Toda, kako malo jih je, ki bi ravnali po Jezusovih

besedah: *Ako greši tvoj brat . . .* Z eno prijazno, ljubeznivo-resno besedo bi ga morebiti z božjo pomočjo potegnili s pota greha na pot čednosti, pa jo nočejo izgovoriti; molčé, kjer bi morali govoriti, molčé iz napačne sramežljivosti, boječnosti. Izgovarjajo se: Ne upam se, to je presitno za-me, ga bo že drugi posvaril, ali pa bo že sam spoznal, da ni prav, kar počne. In tako se izgovarjajo morebiti tisti, katere veže k takemu govorjenju že naravna postava, to so starši in predstojniki sploh.

Nočem vam danes o tem obširneje govoriti, ker bi se predolgo zamudil in bi mi nedostajalo časa, povedati vam moram, kako se človek še pregreši z molčanjem.

V sv. pismu berem besede: *K svoji časti sem (človeka) vstvaril in ga upodobil in ga naredil!* (Iz. 43, 7.)

Naš glavni namen je tedaj čast božja. To čast božjo razširjati je naša dolžnost, naša naloga. Temu namenu morajo služiti naše misli, besede, dejanja. Za tem namenom mora težiti naša duša z vsemi svojimi sposobnostmi in močmi, mora težiti tudi naše telo z vsemi svojimi deli in udi. Tedaj jezik ni izvzet, ampak je še prav posebno poklican, ker je najpripravnejši, storiti vse za božjo čast.

Če je tedaj naš namen, razširjati čast božjo, če smo v čast božjo vstvarjeni, kako moremo ravnodušno gledati, da se ta čast Bogu krade? Kako moremo molčati, ko slišimo zaničljivo govorjenje zoper Boga, vero, cerkev in njene služabnike, zoper cerkvene naredbe, zapovedi, prepovedi? Resnično, to molčanje priča, da nam je za čast božjo malo mar!

Glej, kristjan! Ko bi kdo vpričo tebe začel govoriti, zabavljati čez tvoje starše, sorodnike, prijatelje, gotovo bi ti ne molčal, ampak bi se krepko vprl sramotanju tebi ljubih ljudi. Kako pa bi mogel molčati, kedar slišiš, da zaničujejo in zabavljajo čez tistega, ki je rekel: *Kdor očeta ali mater bolj ljubi, ko mene, mene ni vreden!* In vendar koliko je kristjanov, ki molče in se nočejo z resnim svarjenjem potegniti za čast božjo, ko slišijo, kako se hudobneži zaganjajo v vse, kar je svetega, kako bogokletno napadajo in smešijo verske resnice, sv. cerkev, njena določila, njene služabnike. Semkaj spadajo tudi tisti kristjani, ki beró, kar brezbožneži pišejo po knjigah in časopisih: bravci beró in molčé, ter s tem potrjujejo, da se vjemajo v načelih, v mislih s pisavci takih spisov; in ker s svojim denarjem podpirajo take liste, dejansko razdirajo čast božjo, ker brez naročnikov ne bi bilo

brezbožnih listov, v katerih se smeši in zaničuje Bog in vse, kar je z vero v zvezi.

O kristjan, ki poslušáš brezbožno govorjenje ali bereš brezbožne časnike, knjige in vse to iz napačne sramežljivosti, boječnosti, češ, kaj bodo rekli, ako bi hotel zavračati brezverca, ali pustiti časnik, ki sem ga dosedaj podpiral, bral, razširjal, vedi, da si že na pol zatajil svojo vero, vedi da tudi tebi veljajo Jezusove besede: *Kdor se mene in mojih besed sramuje, tega se bo tudi Sin človekov sramoval, kedar bo prišel v svojem, Očetovem in svetih angelov veličastvu!* (Luk. 9, 26.)

Kakor je zapoved ljubezni do Boga tesno združena z zapovedjo ljubezni do bližnjega, tako se tudi ne dá ločiti dolžnost, za čast božjo skrbeti, od dolžnosti, skrbeti tudi za čast, dobro ime bližnjega. Dolžan je tedaj kristjan rabiti svoj jezik, kedar je treba braniti čast, dobro ime bližnjemu.

Od tod tudi izhaja p r e g r e š n o m o l č a n j e, kader slišimo koga opravljati ali obrekovati, pa molčimo. Dobé se dobri kristjani, ki sami sicer nimajo navade opravljati, obrekovati; vendar pa si ne upajo opravljanju, obrekovanju ustaviti se, opravljivca, obrekovalca zavriniti. Res je o posebnih priložnostih boljše molčati, kakor pa zavračati tako govorjenje, ker se dobé jeziki, ki so tako hudobni, da nekako v opravičevanje svojega govorjenja tem več povedó slabega o bližnjem, bodisi da je že resnica ali laž, čimbolj si kdo prizadeva, ustaviti jim besede.

Vendar večinoma poneha opravljanje ali obrekovanje, ako le kdo količkaj dá vedeti, da mu ni všeč tako govorjenje, posebno če je kaj boljšega stanu, kakor obrekljivec ali opravljivec, ali pa če je ž njim v kaki rodbinski, prijateljski zvezi.

Glejte, te osebe so še posebno dolžne govoriti in ne molčati, kedar slišijo, da se jemlje čast bližnjemu.

Za navadne ljudi mej seboj kaže pač najbolj, da skušajo govor na kaj družega napeljati, in če se jim to ne posreči, vsaj proč iti, in če še to ni mogoče, s kratkim zdihljajem Boga prositi, naj On satana, ki ščuva k grešnemu govorjenju v pogubo duš, s svojo močjo v peklensko brezno pahne.

Pokazal sem vam ob kratkem tisto umetnost, ki je tako redka mej ljudmi, namreč prav govoriti, to je govoriti in molčati na pravem kraju in o pravem času. Prepričali ste se pri tem, da ima sv. Jakob prav, ko piše: *Jezik je sicer majhen ud in vendar*

velike reči napravi! (3, 5) Laži, opravljanja, obrekovanja je kriv jezik; ošabnost, zavist, sovraštvo, nevero, nesramnost nam razodeva jezik. Zloraba jezika provzroča pohujšanje, nemir, sovraštvo. *Glejte, majhen ogenj velik gojzd sažge. Tudi jezik je ogenj, zapopadek hudobije. Jezik je postavljen mej našimi udi, ki ognjusi vse telo in sažge tek našega življenja, vnet od pekla!* (Jak. 3, 5, 6)

Nasprotno pa se kristjan, ki molči, ko bi moral govoriti, udeleži tujih grehov, greši zoper svojo sveto dolžnost, potegniti se za čast božjo in dobro ime bližnjega. Kolika odgovornosti torej čaka človeka le samo od tega, kako je rabil jezik in ga ni rabil. *V mnogem se sicer pregrešimo vsi: ako se pa kdo v besedi ne pregreši, on je popoln mož!* In nasprotno: *Ako kdo méni, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zapeljuje svoje srce, je prazna njegova pobožnost.*

Kristjan! zapomni si te besede sv. Jakoba in ravnaj po njih!
Amen. P. J.

2. Dve čednosti sv. Roka.

(Priložnostni govor za god sv. Roka.)

Ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučec bron ali zvonec
zvonec. I, Kor. 13, 1.

Kar pravi današnji evangelij o Jezusu: *Vse je prav storil*, ravno to velja tudi o našem nebeškem Očetu, o ljubem Bogu. Tudi to, kar je on storil, in še dandanes dela, vse je prav in dobro storjeno in tudi o njem pravi sv. pismo: *Bog je pogledal vse, kar je bil naredil, in bilo je prav dobro.* Le poglejte nekoliko okoli sebe: jasno solnce na nebu in svetle zvezde, lepo dišeče cvetlice in prijazni ptički pod nebom, vse te stvari so med seboj jako različne, toda vse je Bog zaradi tega vstvaril, da bi njega častile in slavile, vse — če prav različne — imajo vendar en namen. In kakor stvari, tako je Bog usvaril tudi različne ljudi, vsem pa je dal en namen, da bi namreč tukaj na svetu njemu služili in se kedaj zveličali. Toda ta pot je za različne ljudi različna. Nekateri gredo v nebesa po poti čistosti in nedolžnosti, drugi po poti pokore; eni pridejo v nebesa brez posebnega trpljenja, drugi le po velikem trpljenju in zatajevanju. In po taki poti, po poti truda in zatajevanja, je hodil proti nebesom sv. Rok,

katerega praznik danes obhajamo. Veliko se je trudil in prizadeval; on je, kakor pravi sveto pismo, s silo nebesa si pridobil. Dve čednosti pa ste, v katerih nam daje on lep zgled in v katerih se je posebno odlikoval, namreč usmiljenje do bližnjega in potrpljenje v bridkostih. In to dvoje hočemo danes nekoliko premisliti na življenju svetnikovem.

I. Podlaga vsi krščanski čednosti je vera; brez vere, pravi sv. apostol Pavel, ni mogoče Bogu dopasti, brez vere se ne more nobeden zveličati. Z vero je združeno upanje; mi nismo kakor živali, da bi jedli in pili in s sveta zginili, kakor dim v zraku, ne, ampak mi vemo, da je naša duša neumrjoča in upamo ter pričakujemo za tem življenjem novo, večno življenje. Toda sv. apostol Pavel pravi: „*Ko bi imel vso vero, tako, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem. In ko bi znal prerokovati, in bi vedel vse skrivnosti in imel vso učenost, in če bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, mi vse nič ne pomaga.* In zato pa pravi tudi sv. pismo: „*Zdaj ostanejo te tri: vera, upanje in ljubezen, največja med njimi pa je ljubezen.*“ In to čednost prave krščanske ljubezni je imel sv. Rok v polni meri in jo je kazal v svojem življenju z usmiljenjem do bližnjega.

Sv. Rok je bil rojen pred 600 leti na Francoskem. Kakor je Bog že dostikrat v življenju svetnikov precej pri njegovem rojstvu pokazal, kaj še bo iz njih, tako se nam pripoveduje, da je sveti Rok prišel na svet zaznamovan s svetim križem, v znamenje, da bo moral veliko pretrpeti na tem svetu, in da bo njegov pot proti nebesom križev in trnjev pot. Že kot majhen deček je kazal pravo, krščansko pobožnost; bil je namreč prijazen, potrpežljiv in dober do svojega bližnjega, do samega sebe pa strog in oster. Temu se moramo tembolj čuditi, ker je bil iz jako bogate družine, je imel vsega dosti in bi bil lahko zašel v mehkužnost in pregrehe. Zgodaj že so mu umrli stariši in so zapustili svojemu sinu velikansko premoženje. Za mladino sta denar in bogastvo dvakrat bolj nevarna in škodljiva, kajti v tem času človeško srce občuti največ skušnjav in strasti, in denar pa dá mlademu človeku pomoč, svoje strasti utolažiti in svojemu poželenju ustreči. Marsikdo bi bil svoje premoženje zato porabil, da bi dobro in veselo živel na tem svetu. Toda sveti mladenič Rok pa ni tako mislil. Spomnil se je na besede, ki jih je rekel Jezus v evangeliju

bogatemu mladeniču: *Ako hočeš popoln biti, idi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in potem pridi in hodi za menoj* (Mat. 19, 21.), spomnil se je na te besede, toda ni storil, kakor oni, ki je šel žalosten strani, ampak prodal je, kar je imel, in ves ta denar razdelil med uboge, sam pa je vzel nase revno obleko tretjerednika sv. Frančiška, zapustil je domač kraj, znance in prijatelje in je popotoval v Rim, da bi tam obiskal svete kraje. Kako dober in usmiljen je pač moral biti ta mladenič, da je sam reven postal iz tega namena, da bi druge bogate storil! Toda vedel je, kar pravi Jezus: *Resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.* (Mat. 25, 40)

Neki cerkveni učenik pravi: „Ni tako težko svoje premoženje zapustiti in drugim dati, jako težko pa je samega sebe zapustiti.“ Pa tudi to je storil sv. Rok. Ne le svoje premoženje je dal ubogim, ampak tudi samega sebe je posvetil svojemu bližnjemu; kakor njegov Gospod in Učenik Jezus Kristus, tako se je tudi on daroval za blagor in srečo svojega bližnjega. Ko je prišel namreč sv. Rok na Laško, je bila po celi deželi strašno nalezljiva bolezen, namreč kuga. Zrak je bil okužen od strupene bolezni, in pri vsakem dihljeju so dihali ljudje in živina v se strupen zrak ter so postali dremotni, omamljeni in krč jih je trgal po vseh udih. Obraz bolnikov je postal blede in upadel, oči krvavo rdeče in od samih bolečin so začeli noret; v zatilniku in po stegnih so se spuščali mehurji, delale so se jim rane in v malo dneh, včasih kar naenkrat, je bil človek mrtev. Kak strašen pogled je moral to biti! Tu je ležal oče, tam mati, oba mrtva, in otroci so jokali okoli njih; zraven slabega starčka je ležal krepak mož in lep mladenič. Zdihovanje in smrtno ječanje se je razlegalo vse povsod. Kdo bi ne bil bežal iz takega strahovitega kraja, da bi rešil sebi življenje in bi se znebil strašnega pogleda? Toda sv. Rok ni bežal, kajti ljubezen do Boga in do bližnjega vse prenese, vse pretrpi. Tja, kjer je pomoč najbolj potrebna, pa tudi nevarnost največja, tja v bolnišnice se je podal, da bi stregel in pomagal bolnikom. Zastonj so ga pregovarjali, da je preslab in prešibek za tako težaven posel, da se tako nizko delo ne spodobi za njegov visoki stan, ljubezen do Boga ga je priganjala in ni odjenjal, dokler so ga vzeli v bolnišnico za postrežnika. Sv. Rok slehernega bolnika prime za roko, ga pokriža in s tem znamenjem sv. križa ozdravi mnogo bolnikov. In ko je v enem mestu kuga pojenjala, šel je v drugo in v tretje, dokler je prišel v Rim, kjer

je kuga najhujše razsajala. Tam je ostal cela tri leta. Zmirom je bolnikom stregel, in kjer koli se je pokazala kaka nalezljiva bolezen, hitel je na pomoč. Čem večja je bila nevarnost, tem bolj je bil goreč v postrežbi do bolnikov. Tako lepo se je pokazala njegova ljubezen in njegovo usmiljenje do bližnjega; mnogim je rešil življenje, mnogim je olajšal pot v večnost, ker jih je tolažil v smrti uri in jih spodbujal k zaupanju v Boga.

Dragi kristjani! Tega zgleda ljubezni do bližnjega in pravega krščanskega usmiljenja ne smemo le občudovati, ampak moramo ga tudi posnemati. Nočem vas sicer vprašati: ali bi vi mogli tudi kaj takega storiti, kakor sv. Rok? Saj ljubi Bog tudi ne zahteva od vas tako velikih in težavnih stvari; toda vse eno pa zahteva od vas ljubezen in usmiljenje do bližnjega. Glejte, ljubi Bog nam je že neskončno veliko dobrega storil, nam je dal veliko dobrot na duši in na telesu. On bi lahko zahteval, da bi mu morali vse nazaj dati, kar smo dobili od njega. Toda on noče in ne potrebuje našega denarja, hoče pa, da pomagamo svojemu bližnjemu, ki trpi pomanjkanje, in kar svojemu bližnjemu damo, ima pred njim ravno tako veljavo, kakor da bi dali njemu samemu. In zato, dragi kristjani, radi pomagajte svojemu bližnjemu, kjer in kedar morete, ne zakrknite svojega srca, če vidite, da vaš bližnji trpi pomanjkanje, da ga revščina in nadloga tare. Sicer zaslužite, da vam Bog ne bo več delil dobrot, in bati se je treba, da ne bi enkrat Sodnik rekel po besedah svetega Janeza Krizostoma: Svoje lastno meso in kri sem ti dal v živež in hrano, ti pa še svojemu trpečemu bratu nisi hotel dati košček kruha ali denarja!

II. Tako smo videli, kako lep zgled usmiljenja do bližnjega nam daje sveti Rok; on nam je pa tudi vzgled potrpljenja v bridkosti in nesrečah.

Že v prvi mladosti, v hiši svojih staršev si je izbral sv. Rok križev in trnjev pot kot najboljši, najgotovnejši pot, ki pelje v nebesa. In zato se je postil, po noči je malo spal in mnogo drugih spokornih del opravljal. Koliko je trpel, ko je stregel in pomagal bolnikom, to si človek lažje misli, kakor pa se dá popisati. Toda največ trpljenja in bridkosti pa je moral skusiti zadnja leta svojega življenja. Ko je namreč ponehala kuga na Laškem, se je podal v revni obleki na pot, da bi od nobenega poznan zopet prišel v svoj domač kraj, kakor ga je zapustil. Na poti pa ga napade huda bolezen in sicer kar na cesti. Z vso silo se je privlekel do

neke lope in tu je ležal sam in od vseh zapuščen, brez pomoči, on, ki je tolikim pomagal in v njihovi bolezni na strani stal. Ni imel prijatelja, nobene duše ni bilo, da bi mu kaj postregel, brez jedi in pijače je ležal, mučen od strašnih bolečin. Toda sv. Rok ni godrnjal zoper Boga, vdal se je v njegovo sveto voljo, potrpel je in samo vzdihnil je: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil! Toda Bog svojih nikdar ne zapusti, in kjer je pomoč najbolj potrebna, tam je Bog najbližji. Če tudi ni bilo nobenega človeka, ga je pa Bog sam tolažil in po nekem psu pošiljal mu je vsak dan kos kruha, da ni lakote umrl; zato tudi po navadi sv. Roka slikajo s psom na strani.

Ko je sv. Rok nekoliko ozdravel, je nadaljeval popotovanje v svoj domač kraj in je prišel v neko mesto na Francoskem. Tam so se bili meščani ravno nekaj spuntali in punt je bil ravno takrat najhujši. Ker je bil sveti Rok tako slabo oblečen in ga ni nobeden poznal, so mislili, da je kak ogleduh, poslan od sovražnikov, in zato so ga prijeli. Poveljnik tistega mesta je bil stric Rokov, kateremu je on prej zapustil večino svojega premoženja; pa ker ga ni poznal, ga je dal v verige vkleniti in v ječo vreči. Ko bi bil sv. Rok povedal svojemu stricu, kdo da je, bi ga bil ta gotovo spustil, toda on je spoznal, da je božja volja, da mora toliko trpeti, in zato je molčal. Pet let je bil zaprt v strašni ječi, priklenjen v verige, in njegova postelja je bil mrzel, trd kamen; komaj, da so mu še jesti dajali; bil je od vseh zapuščen in zasramovan od surovih jetniških hlapcev. V tej strašni bridkosti je bila njegova edina tolažba misel, da so tudi Jezusa zvezali, zasramovali in mu celo v obraz pljuvali. S tem se je tolažil in vdan v voljo božjo vse pretrpel. Slednjič pa je vsled tolikega trpljenja in pomanjkanja, kakor tudi zaradi tega, ker se je bil pri postrežbi okuženih bolnikov te bolezni nalezel, omagal, in Bog ga je poklical k sebi v nebesa. Po njegovi smrti so našli v ječi nad njim zapisane besede: Rok, priprošnjik okuženih. Zdaj je seveda stric spoznal, kdo da je bil jetnik, in da bi vsaj nekoliko svojo krivico popravil, ga je dal slovesno pokopati. Bog pa je svojega služabnika poveličal z mnogimi čudeži, ki so se zgodili na njegovo priprošnjo.

Tako nam je sv. Rok zapustil lep zgled, kako moramo v bridkosti in trpljenju, v nesrečah in nadlogah potrpežljivo potrpeti, ne godrnjati zoper ljubega Boga, ampak se vdati v njegovo sveto voljo.

Gotovo je težko v revščini in pomanjkanju živeti, težko je za očeta, če mora noč in dan delati ter si komaj toliko prislužiti, da s koščekom kruha potolaži lakoto svojih otrok; toda nikar ne tóžite, kajti: *Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo*, in pomislite, da je ubogi pobožni Lazar prišel v Abrahamovo naročje, v nebesa, neverni bogatin pa v pekel. Pač je bridko, leta in leta bolan ležati, med tem ko se drugi veselé svojega zdravja, toda tistega, ki potrpi, bo Bog poplačal z večnim veseljem v nebesih. Težko je, če človeka po krivem zasramujejo, sovražijo in preganjajo, toda Bog pozna našo nedolžnost in jo bo enkrat razodel celemu svetu. Pač jokajo otroci in žena pri grobu svojega očeta; kdo jih bo hranil, kdo zanje skrbel? Toda potolažite se, ne godrnjajte zoper Boga, saj *on je dal, on je vzel, bodi češčeno njegovo ime!* Saj ločitev ni večna, enkrat se bomo zopet vsi videli.

Kristjan, če te tarejo bridkosti in nesreče, vdaj se popolnoma v voljo božjo, potrpi, saj ne bo dolgo časa; potem bo konec tvojega trpljenja, in Bog ti bo vse poplačal. Le kdor z Jezusom trpi, se bo z Jezusom tudi veselil. Amen. M. K.

Dvanajsta nedelja po Binkoštih.

1. Nebeški Samarijan.

Neki popotni Samarijan pa je prišel do njega, in ko ga je videl, se mu je v srce smilil. Luk. 10, 30.

Gospod Zveličar Jezus Kristus je središče naše sv. vere, ljubezen do njega pa je glavni smoter krščanskega življenja. O ljubezni do Boga govori današnji evangelij najprvo: *Ljubi Gospoda svojega Boga . . . . .* tej zapovedi pridružuje pa še drugo: *Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.*

Na vprašanje pismarjevo: Kdo je moj bližnji, odgovori Jezus s priliko o usmiljenem Samarijanu. Po tej priliki je naš bližnji ne samo naš osebni prijatelj, ali sorojak, ampak vsak človek. Po nauku Farizejev Judje niso bili bližnji sovražnim Samarijanom; Jezus pa jih je s to priliko primoral k priznanju, da je bil pravzaprav Samarijan, ptujec, narodni sovražnik, krivoverec, bližnji nesrečnega Juda. Samarijan je v dejanju pokazal, da ne dela razločka med Judi in Samarijani, ker so vsi ljudje otroci enega Očeta, če tudi oni boljši, ko drugi . . . . .

Toda po splošni razlagi sv. očetov in razlagavcev sv. pisma je Gospod Zveličar mislil pri podobi Samarijana na samega sebe. Prilika ima tedaj razen besednega pomena še tudi duhovni (tipični) pomen. In tega bi vam danes rad razložil: Nesrečni Izraelec in usmiljeni Samarijan staglavni osebi v priliki.

I. Neki človek, Jud po besedilu evangelija, je šel iz Jeruzalema v Jeriho. Kdo je ta človek? Kdo drugi, kakor Adam in ž njim vsak izmed njegovih potomcev; tedaj ti, jaz, vsakdo. Beseda Jeruzalem pomeni toliko, kakor *hiša, kraj miru*, in Adam je bil začetkoma v kraju miru, *v raj*, kjer je vžival trojni mir; mir z Bogom, ki je ž njim občeval, kakor oče s svojim otrokom: mir s seboj, ker mu je vest pričala, da živi po volji svojega božjega Očeta; mir s svojo tovarišico Evo, ki jo je ljubil z čeznatorno ljubeznijo zavoljo Boga.

In tako srečna, kakor sta bila Adam in Eva od začetka, naj bi bila ostala tudi zanaprej do konca dni svoje poskušnje na zemlji, potem pa bi se bila preselila iz zemeljskega raja v nebeški raj. Enaka sreča, kakor naše prve starše, je čakala tudi nas, njihove potomce. To je bil namem stvarnikov. Pa prišlo je drugače.

Človek je padel med razbojnike; oropali so ga in z ranami obdali, ter šli in pustili na pol mrtvega.

Adam se je dal zapeljati od skušnjavca, je postal njegova žrtev in ž njim mi vsi. Dosedaj je nosil svatovsko obleko posvečujoče milosti božje in čeznatornih čednosti, znamenje otroka božjega. Roparji so mu jo vzeli. Pred očmi najsvetejšega Boga je sedaj bil nag, zapadel je božji jezi in ž njim vred mi, njegovi nasledniki.

Adam je imel pred grehom najboljše moči, najlepše zmožnosti. Njegovo duhovno oko je bilo bistro, njegov razum bogat vsega znanja, njegovo srce čisto, njegova volja močna, prosta svinčenih uteži neukročeni nerednih čuvstev in strasti. Po grehu pa je bilo vse drugače: roparji so ga z ranami obdali in pol mrtvega pustili. Oropan nadnaravnega življenja... je oslabil tudi v svojih natornih zmožnostih in mi ž njim. Njegovo in naše oko je otemnelo: naj si je še tako ostro in bistro za pozemlsko, vse, kar je nadzemlskega, nadnaravnega, kaže se nam kakor zavito v gosto meglo. Res more sicer človeški razum tudi sam po

sebi še priti do spoznanja enega Boga in prvotnih nraavnih postav: pa kako temno, nezanesljivo je to spoznanje.

Človeško srce po padcu v izvorni greh se obeša le na čutnost in posvetnost. Naša volja, prej tako prosta v službi božji, se more le z neprestanim bojem obraniti jarma nerednih čuvstev in strasti. Kje je človek, prašam, ki bi mu ne bilo treba zdihniti s sv. Pavlom: *Dobrega namreč, katero hočem, ne storim, temveč hudo, kar nočem, to delam. Ako pa to storim, kar nočem, ne delam tega jaz, ampak greh, kateri v meni prebiva. Najdem tedaj ko hočem dobro delati, to postavo, da je hudo v meni. Imam namreč dopadajenje nad božjo postavo po notranjem človeku; čutim pa drugo postavo v svojih udih, katera se bojuje soper postavo mojega duha, katera me deva v sušnost pod postavo greha, katera je v mojih udih. Jas nesrečni človek! Kdo me bo rešil od telesa te smrti? Milost božja po Jezusu Kristusu Gospodu našem.* (Rim. 7, 19—25.)

Vsi ti duhovni revščini se je pridružila po izvirnem grehu še zunanja, telesna revščina. Vrt veselja, raj je zginil: zemlja je le puščava, ki sama iz sebe rodi le trnje in osat. Domovina neumrljivosti se je spremenila v mrtvaško ravan, kjer ima smrt obilno žetev.

Glejte, tako je ta revni popotnik res podoba človeka po grehu: kje si naj išče pomoči? Ali pri samem sebi? Nikakor. Brez čeznatorne luči božjega razodenja, brez pomoči božje milosti, bi grešni človek še celo ne mogel spoznati namena svojega življenja in cilja njegovega, kako bi mogel še-le hoditi po poti izpolnovanja božjih zapovedi, ki vodi v nebesa.

Ali naj bi mu bila pri tem pomagala stara zaveza, njene daritve, njen tempel, njeni duhovniki in leviti? Ni brez namena rekel Gospod v priliki, da sta šla judovski duhovnik in levit mimo ranjenega reveža: videla sta svojega rojaka brez pomoči, na pol mrtvega, šla sta pa mimo, ne da bi mu bila pomagala. (Razlaga!)

Seveda je bilo tudi v stari zavezi mnogo ljudi rešenih: saj kličemo v litanijah: *Vsi sv. očaki in preroki.* Toda ti se niso zveličali z močjo stare zaveze, rešila jih je vera v prihodnjega Odrešenika.

Ta je moral priti: *milost božja, po Gospodu Jezusu Kristusu,* jih je rešila, kakor pravi sv. Pavel. Kar nista storila ne levit, ne duhovnik, to je storil Samarijan.

II. Kdo je ta, vemo vsi! Oni je, ki je zapustil veličastvo nebes iz usmiljenja z Adamom in njegovim zavrženim rodом, ki je nase vzel ubogo Adamovo natoro, ki je postal naš zdravnik, ki je iz svoje lastne krvi pripravil zdravilo za vse naše rane in boleznj in slabosti.

Mož, ki je ranjenemu Judu izkazal usmiljenje, je bil Samarijan. Judje in Samarijani niso bili prijatelji, ta dva naroda nista občevala med seboj. Ravno tako je tudi Adamov greh preprečil zaupno občevanje med nebom in zemljo, je raztrgal vez ljubezni mej Bogom Očetom in njegovimi otroci, ljudmi. Pravi Sin Božji pa je prišel k sovražnikom svojega Očeta, da bi raztrgano vez zopet zvezal, prijateljsko razmerje zopet ponovil, naše grehe nase vzel in zacelil vse rane, ki jih je greh zadal našemu telesu in naši duši.

1. Nebeški Samarijan je delo odrešenja začel s tem, da je človeškemu rodu pomagal v telesnih potrebah.

Slepi ga kličejo: *Jezus, Sin Davidov, usmili se me!* Jezus odgovori: *Tvoja vera te je ozdravila* in precej spregleda slepec ter gre za svojim zdravnikom. Pripeljejo mu gluhomutca: svoj prst položi v njegovo uho, se dotakne njegovega jezika s svojo slino in zapove: *efeta, odpri se, uho, razveži se, jesik!* Zgodilo se je.

Solnce je že zašlo, noč se dela: tedaj mu prinesó vse nadložne in bolne in obsedene iz mesta pred vrata Simonove hiše, kjer je Gospod stanoval. Kaj bo storil? Jih bo li odslovil za prihodnji dan? Učenci pričakujejo kaj tacega. Pa usmiljeni Samarijan pozabj na lastno utrujenost: med množico bolnikov gre, položi na vsacega izmed njih svojo roko, ima za vsacega prijazno besedo, pozno v noč traja čudež ozdravljanja.

Predaleč bi me vodilo, naštevati vam vse telesne dobrote, ki jih je Gospod storil človeškemu rodu, ko je telesno bival mej njim. Saj je celo njegovo življenje posejano tako rekoč z deli usmiljenja: usmiljeni Samarijan ni našel le enega reveža, ki je padel mej razbojniko t. j., ki je moral v telesnih nadlogah okusiti posledice greha, sv. Janez pravi, da bi celi svet ne obsegal knjig, če bi se vse zapisalo, kar je Jezus storil dobrega.

2. Globokejšje kakor telesne, so bile rane, ki jih je izvirnji greh vsekal naši duši. In te ozdraviti je bil pravzaprav glavni namen (Zveličarja) usmiljenega Samarijana.

Ako se je grešnik, gnan od kesanja, približal Gospodu, kako je bil sprejet? Ali je morda slišal besede: Jaz sem čist, ti pa nečist, ne dotakni se me. Tako so govorili Farizeji, ne tako pa Zveličar. On je bil tako čist, da ni tudi najmanjša senca kakega greha kalila njegove svetosti: vendar nobenega grešnika ni pehal od sebe.

Če so tudi prišli o neprilicnem času; če ga je tudi ženska motila pri kosilu; če so tudi farizeji zaničljivo s prstom kazali nanj: ta ni svetnik, ta ni pravičen, sicer bi se ogibal cestninarjev in grešnikov; če se je tudi farizej Simon spotikal nad njim, češ, ko bi bil prerok, bi se ne dal dotakniti od te ženske, ki je grešnica, — usmiljeni Samarijan se ni oziral na to spodtikanje in zabavljanje: grešniku, grešnici je dovolil, razjokati se pred njim; z resno prijaznim opominom ji je odpustil, rekoč: *Moj sin, moja hči, tvoji grehi so ti odpuščeni, pojdi v miru! Pa nikar več ne greši*: Se ne pravi to, olja in vina vlti v njihove dušne rane?

In s tem še ni zadovoljen; zoper krivično obsojanje usmiljeni Samarijan brani skesane grešnike, in kakor Samarijan v današnjem evangeliju grek ranjencu, se skloni nadenj in ga vzdigne, tako gre nebeški Samarijan grešniku naproti, se poniža pred njim in ga vzdigne z božjo milostjo, ki je grešniku pred vsem potrebna, da more greh zapustiti. —

Srečni so bili ljudje, katerim je bilo dano videti in slišati tega nebeškega Samarijana; saj pravi sam v današnjem evangeliju: *Srečne oči, ki vidijo, kar vi vidite. Ker povem vam, da veliko prerokov in kraljev je hotelo videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišati, kar vi slišate, pa niso slišali*.

Toda zato se nam ni treba prištevatı nesrečnim, ker smo se rodili še - le devetnajst stoletij pozneje; usmiljeni Samarijan v današnjem evangeliju tudi ni mogel sam do konca streči ranjencu; moral se je ločiti od njega, toda poskrbel je za nadaljno njegovo postrežbo: *Posadil ga je na svoje živinče ter ga peljal v gostilno in ga oskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja in jih dal gostilničarju in rekel: Skrbi zanj in kolikor več izdaš, ti bom jas nazaj grede povrnil*.

Gospod Zveličar, nebeški Samarijan, se je moral vrniti nazaj v svojo domovino; prej pa je še ustanovil hišo, veliko zadosti in namenjeno zato, da bi imeli v nji prostora vsi Adamovi otroci,

in bi bili z vsem preskrbljeni. Za gospodarja te hiše je postavil Petra, svojega namestnika, njemu in njegovim tovarišem, škofom in mašnikom je izročil svoja dva denarja, t. j. svojo resnico in svojo milost z oblastjo, oboje deliti Adamovim otrokom po svoji previdnosti. V sveti katoliški cerkvi, — to je ta hiša, — v sv. zakramentih najde človek, grešnik zdravila svoji duši, pomoči v boju s sovražnimi močmi. — Poslužujmo se dobrot, katere nam je pripravil nebeški Samarijan, da zacelimo rane, katere je tudi nam vsekal greh, in da rešimo svojo dušo. Amen.

P. J.

2. Tri resnice iz nedeljskega evangelija.

Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je pal med razbojnike.

Luk. 10, 30.

Dobre volje in veselega srca je nastopil mož, o katerem govori današnji evangelij, svoje potovanje iz Jeruzalema v Jeriho. Gredoč čez krasne ravnine palestinske, kjer rasto in cvetó najlepše rastline, je bil gotovo brez skrbi, ker kraj, koder je hodil, je bil podoben zemeljskemu raju. Toda v zadnjih hipih, predno dospe do svojega cilja, ga napadejo roparji, ki ga slečejo, oropajo vsega denarja in grozno razmesarijo, tako da je še komaj živ ostal. Sedaj po tem dogodku pa se mu svet gotovo ni več dozdeval, kakor bi bil raj. Strah pred razbojniki in pred grozečo smrtjo, izguba vsega imetja ter pekoče rane, ki so mu krvavele, vse to mu je hitro izpremenilo raj skoro v pekel. In kako nenadno se je vse to zvršilo; rekel bi, da je bil v enem trenutku zdrav in skoro mrtev. — Toda, glej, mimo pride slednjič tudi usmiljeni Samarijan. Ko ugleda nesrečneža, smili se mu v srce; pristopi k njemu, izpere in obveže mu rane, posadi ga na svoje živinče, pelje ga v gostilno, kjer ga izroči skrbnim ljudem in skrbi po očetovsko zanj. Lahko si mislimo, predragi v Gospodu, kako dobro je to delo nesrečnemu potniku! Pač se mu je zdelo, da je rešen iz zemskega pekla.

Ta zgodba, predragi, se ponavlja v tej ali nekoliko drugačni obliki še sedaj dan na dan. Mi vsi smo popotniki, ki potujemo celo svoje življenje skozi nevarnosti tega sveta, ki je tako lep in vabljiv, v neznano bodočnost. In oh, koliko je tistih nesrečnežev, ki padejo med potjo v roke razbojnikov, ki jih oropajo

vsega in pol žive pusté. Tak razbojnik si je človek časih sam sebi, časih so mu pa drugi. V zgodbi o nesrečnem potniku in o usmiljenem Samarijam opazimo tri velike resnice, katere hočemo danes premišljevati.

V tej zgodbi vidimo namreč: 1. Kako Bog svet izpreminja v raj, 2. kako človek ta zemeljski raj mnogokrat preobrača v pekel in 3. kako nas more le ljubezen rešiti iz tega zemskega pekla.

I. Ko je Bog svet ustvaril, je pogledal vse, kar je naredil, kakor pravi sv. pismo, in bilo je prav dobro. Torej Bog je ustvaril vse v najboljšem stanju. Človeka samega je postavil sredi raja in ga z vsemi dobrotami oblagodaryl. A človek je z grehom zapravil raj in priklical na zemljo neštevilno nesreč in bridkosti. — Toda vkljub temu imamo na svetu še košček raja, kateréga se sme veseliti dober kristjan, kot neke mrkle predpodobe onega raja, ki ga čaka v večnosti.

Kamorkoli po svetu se ozremo, priznati moramo, da se vresničujejo svetopisemske besede: *Nebesa oznanujejo božjo slavo in delo njegovih rok oznanuje nebes.* Vsa narava, ki leži pred našimi očmi, je nekaka velikanska knjiga, kjer je opisano veličastvo Boga samega. Vsaka, tudi najmanjša stvarica pod solncem in solnce samo, to so črke v tej knjigi božje vsemogočnosti. Le ozri se, kristjan, proti nebu! Ali ne oznanujejo vse zvezde, sploh vse obnebje, božje modrosti, dobrote in lepote? Ali ti ne kliče vse to, da imaš nad seboj nekoga, ki je tvoj ljubezniv oče, ki ti tukaj podaja le košček raja, katerega pa boš v polni meri užival še le v srečni večnosti? — Poglej, kristjan, okoli sebe! Koliko čudovito bogastvo in krasoto je razlil Bog po vesoljnem svetu! Kdo more prešteti vse živali in rastline, vse kamne in rudnine, vse neštete zaklade, ki ležé v zemlji in nad njo? Kdo more umeti to čudovito razliko med vsako tudi najmanjšo stvarico? In vsega tega je po božji volji gospodovalec človek, o katerem res veljajo besede psalmistove: *Le malo pod angele si ga ponižal ter ga postavil čez dela svojih rok.* Res je, Gospod Bog nas je oblagodaryl tako neizmerno, da komaj vse prav umemo. Ustvaril nas je po svoji podobi, dal nam je neumrjočo dušo, dal nam je tudi razum, da spoznavamo ne le zemske stvari, temveč tudi nadzemske; dal nam je srce, da ga moremo ljubiti in v ljubezni srečno živeti, dal nam je voljo, da moremo z božjo pomočjo pobožno, čednostno,

po božjem vzoru živeti. In kakor je Bog obdaril dušo človeško tako je obdaril tudi telo z lepoto in močjo.

Toda to še ni vse, kar je Bog dal človeku. Ko bi bil človek še tako srečen, ko bi pa to srečo le sam užival, ne počutil bi se prav srečnega. Zato je Bog postavil človeško družbo, da človek ni sam, temveč v krogu mnogih tovarišev, s katerimi je zvezan s prijateljskimi vezmi. Kolika sreča je to za vsakega posebej in za vse skupaj, skuša vsakdo. Kako veselje n. pr. uživa družina, kjer se mož in žena dobro zastopita in kjer otroci z veseljem ubogajo, kjer se tako rekoč vsi trudijo, da bi v ljubezni živeli med seboj. Kako srečna je družina, katera se ljubi med seboj, kako srečna je soseska, kjer se sosedje dobro razumejo in zastopijo. Lepše sreče si ne morejo želeti ne tukaj ne tam! Med takimi ljudmi vlada res tako zadovoljstvo, da človek, ki sam to skusi, mora priznati, da njemu je Bog sam naklonil košček nebes. Take družine, živeče v ljubezni in slogi, so res podobe nebeške družine same. — In še v nekih drugih trenutkih sluti in čuti dober kristjan, kakor bi užival košček nebeškega veselja. Ako posluša človek kak prazničen dan milodoneče zvonove, ako posluša v hiši božji božjo besedo in moli goreče in pobožno, tedaj se zgodi, da časih to v njem zbudi nenavadno srčno veselje. Nehoté zakliče: *Gospod, dobro nam je tukaj biti! Kako prijetna so tvoja bivališča, o Gospod!* Zgodilo se je gotovo že temu ali onemu, da je v taki priložnosti zaklical: „Kako nebeško lepo je bilo danes!“ Res je, da v takih in enakih trenutkih se človek nekako odmakne svetu in ložje pobožno moli, kakor bi čutila njegova duša pričujočnost božjo.

Glejte, kristjani, tako nam Bog daje časih okušati le nekaj odsev nebeškega raja. Sploh pa nam skuša Bog vedno osladiti naše življenje in ga v raj izpremeniti, toda mi grešniki smo tako nespametni, da ta raj, ta zemška nebesa tolikokrat sebi v žalost spreobrnemo v pekel.

II. Kar je Bog ustvaril, je bilo sprva vse prav dobro. Človek je prebival v raju. A po grehu je ta raj zginit. V potu svojega obraza si je moral in si še mora služiti človek posej svoj kruh, zemlja mu rodi trnje in osat, vsakovrstne nevarnosti mu žugajo in boleznj ga stiskajo. Torej mnogo nadlog si je nakopal človek z grehom že na tem svetu; kaj še le v večnosti! Tam mu žuga pa nesreča vseh nesreč — sam pekel. A kolikokrat se zgodi, da si ljudje že na tem svetu tako rekoč

pek el n a p r a v i j o. Kateri ljudje pa so to? To so oni, ki z grešnim življenjem nakopljejo krivdo, ki jih preganja na vseh potih. Sicer imajo tudi dobri kristjani marsikaj pretrpeti, časih celo veliko trpeti. Toda ti se smejo tolažiti, da jih s temi nadlogami Bog le skuša v njih popolnosti, da svoje pomanjkljivosti že tukaj poravnajo in očistijo ter si s tem pridobé kaj zasluženja za večnost. — Vse drugače pa je, ako trpi človek, ki si je z grehi zaslužil trpljenje. Njega vest ne tolaži, njega le grize in muči. Zato so resnične besede: „Najhujša je vseh bolečin: kesanje, krivice spomin.“ Le pogledjmo nekoliko v življenje.

Med trpljenje prištevamo pred vsem bolezní, dolge, hude bolezní. Ako dober kristijan zboli, tolaži ga v tem božja milost. Ako pa zboli grešnik po lastni krivdi, ako pred časom začne hirati in se starati, ako je nezmožen za vsako delo in le drugim v nadlogo, tedaj pa mu vest ne more mirna biti, še manj pa, da bi ga tolažila. Kdor si je s pijančevanjem ali drugim nerednim življenjem zapravlil ljubo zdravje ter pahnil v sramoto sebe in vse domače, ta ne more imeti mirnega trenutka, ker zdi se mu, kakor bi kričal ves svet zoper njega.

Druge vrste trpljenje je velika revščina. Toda tudi tukaj ni vsaka revščina enaka. Kdor je po nesreči obubožal, sme zaupati na Boga in na ljudi, da mu bodo pomagali in se ga usmilili. Toda mislite si pa očeta, ki je po svoji lastni krivdi zašel v revščino. Namesto da bi pridno delal, je hodil po krčmah ne meneč se za ženo in otroke. In ko je videl, da gre vse rakovo pot, kaj je storil? Namesto, da bi postal bolj pameten in varčen, je šel še večkrat v krčmo, da bi tako zamoril svojo nepokojno vest. In tako gre od stopinje do stopinje, vedno dalje, vedno hujše. V njegovi hiši pa vlada žalost, jeza in neprestan prepír. In potem pa potoži ta ali oni: „V peklú samem ne more hujše biti kakor je pri nas“, in drugi zopet zdihuje: „V naši hiši se je začel živ pekel.“ Da, ljubi moj, ako se je začel, kdo pa ti je tega kriv? Ali ne ti sam s svojo zapravljenostjo in nerednostjo? Glej, tako si raj tega življenja izpreobračaš v pekel!

Huda dušna bridkost je človeku tudi, ako zgubi čast in svoje dobro ime. Marsikdo izgubi svoje dobre ime brez krivice, ker so ga morda obrekljivi jeziki spravili v slab glas med ljudmi. A drugače je, ako si je ta ali oni slab glas sam napravil, ker je pijanec, ali goljuf, ali tat, ali ropar. Tak človek, ako ima le še kaj ponosa

v sebi, ne more se nikdar z mirno vestjo prikazati med ljudi, tak človek nosi pravi pekel v svojem srcu.

Pekel nosi v svojem srcu pa tudi tisti, ki je zgubil svojo vero. Zgubi pa človek vero največkrat po lastni krivdi, prav mnogokrat zaradi nespodobnega, nekrščanskega življenja. Oj, kako milovanja vreden je tak človek! Zgubil je vero, zgubil Boga, zgubil upanje na boljše življenje. Dolgo spi in trdo spi; toda enkrat se bo prebudil in strašno bo tedaj to probujenje!

Glejte, kristijani, tako sem vam pokazal, kako človek zemski raj, kamor ga je Bog postavil, preobrača v pekel! Vprašajmo se, je-li takih ljudi mnogo na svetu? Žalibog, veliko je takih nesrečnežev, silno veliko! Vedno stokajo, vedno jokajo, tožijo drug drugega, a tega pa nočejo sprevideti, da si sami delajo živ pekel na tem svetu.

III. Kaj pa nas more rešiti iz tega trpljenja, kako si lahko pomagamo? Današnja evangelijska zgodba o usmiljenem Samarijanu nas to uči. Ljubezen Samarijanova je pomagala nesrečnemu človeku, ki je padel med razbojnike, in ljubezen bo pomagala tudi nam in nas rešila.

Ljubite sami sebe, ljubite bližnjega, ljubite pa pred vsem Boga! Ljubite tako, kakor Kristus uči in rešeni bote!

Ljubite sami sebe t.j. skrbite za svoje telo, skrbite pa pred vsem za svojo neumrjočo dušo! Kako žalostno, kako strašno bi bilo, ko bi se duša, po božji podobi ustvarjena, s Kristusovo krvjo odrešena, večno pogubila. Ne, to se ne sme zgoditi! Kristijan moj, čeprav si padel, čeprav si globoko padel, vendar vstani iz brezdna, kamor si zagazil.

Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe! Nakloni mu vse najboljše, ljubi ga, uči ga, svari ga, moli zanj, svetuj mu! Ako te kdo razžali, odpusti mu brez odloga; čim več boš ti odpustil svojim nasprotnikom, tem več bo odpustil tebi ljubi Bog. Taka čista, delavna, sveta ljubezen do bližnjega osreči človeka; naredi mir, veselje in prijetnost, kakoršne svet ne more dati. Kako lepo se poje veliki petek: „Ubi caritas et amor, Deus ibi est; qui caritatem non habet. nihil habet.“ Da, v resnici le tam, kjer vlada med ljudmi prava krščanska ljubezen, le tam je Bog, le tam deli Bog vse svoje milosti, le tam se dobi vse, kar si srce poželi. Le tam torej je raj.

Pred vsem in nad vse pa moramo Boga ljubiti. Oj, ljubi moji, koliko vzroka imamo za to. Vse, kar je storil evangelijski

Samarijan s človekom, ki je pal med razbojnike, vse to je storil in še dela ljubi Bog z nami še v mnogo lepšem oziru. Z nebes se je ozrl na-te, ko si bil v nadlogah, usmilil se te je in prišel na svet, odrešil te je s svojo smrtjo in svojo krvjo, rešil te je iz oblasti roparja tvoje duše in te pripeljal v gostišče, v sv. katoliško cerkev, kjer dobiš vse, karkoli potrebuje tvoja duša. Oj, kako da bi ne ljubil tako dobrega Boga in Odrešenika nad vse? Da, ljubiti ga moramo, hvaliti ga in sláviti ter hoditi po potih, katere nam kaže on.

Pokazal sem vam, predragi v Gospodu, kako je Bog svet-ustvaril kot raj, kako človek ta zemski raj preobrača v pekel in kaj nas more rešiti iz tega zemskega pekla. Ljubezen in le ljubezen, prava ljubezen krščanska nam more pomagati! Oj, ljubi moji, ko bi se vselila na zemljo zopet stara bratovska ljubezen, ko bi prenehalo vse sovraštvo, prepir, mržnja, nevoščljivost! Okusili bi vsi resnico psalmistovih besed: *Quam bonus Israel Deus his, qui recto sunt corde!* Le tam, kjer je ljubezen, tam je sreča in mir, tisto srce nosi v sebi zemski raj. Kdor nosi Boga v srcu svojem, ta živi v rajju, ta okuša veselje rajsko že v solzá dolini. Bog daj vsem to srečo! Amen. † J. Benkovič.

Trinajsta nedelja po Binkoštih. (Praznik angelov varihov).

1. Homilija.

Ali jih ni bilo deset očiščenih? Kje pa je onih devet? Luk. 17, 17.

Vednemu zalezovanju se je Gospod za nekaj časa odtegnil v mesto Efrem blizu puščave Kvarantanije, kjer se je svoj čas postil in dal skušati od hudobnega duha. Ko pa se je bližal velikonočni praznik, zadnji Jezusov na tem svetu, tedaj se je Gospod vzdignil in šel proti Jeruzalemu, toda ne po najkrajši poti, temveč daleč na okrog skozi Samarijo in Galilejo. S svojo navzočnostjo je hotel zadnjič še osrečiti te kraje in jim v spomin poklicati vse nauke in čudeže, ki jih je dosedaj storil, ter pridejati novih, kakor v potrdilo prejšnjim. Enega izmed teh novih čudežev beremo v današnjem evangeliju. Zveličar je ozdravil desetero gobovih.

I. Znano vam je gotovo, da so morali gobovi živeti ločeni od zdravih ljudi. Bolezen namreč ni bila samo grda, ampak tudi zelo nalezljiva. Izmed teh deseterih gobovih, o katerih beremo v današnjem evangeliju, je bilo devetero Judov in en Samarijan. Enaka bolezen jih je pripeljala skupaj; sovraštvo, ki je sicer ločilo Jude in Samarijane, je v nadlogi, boleznini zaspalo med temi nesrečneži.

Izročilo pravi, da je Gospod te gobovce srečal pri mestu Géneji v Samariji, na galilejski meji. Ko so ga v gledali od daleč so povzdignili glas, rekoč: *Jezus, učenik, usmili se nas!*

Od daleč, s povzdignjenim glasom so klicali, pravi evangelij; ker so bili gobovi, se niso smeli približati zdravemu, ampak so morali najprvo od daleč klicati: nečist, nečist; potem še-le so mogli tudi od daleč razodeti svoje želje in prošnje.

Z zaupanjem kličejo: Jezus, t. j. Odrešenik, učenik; usmili se nas; znano jim je namreč, da je Gospod že veliko enakih revežev ozdravil. O enem takem beremo, da je rekel Jezusu: *Gospod, ako hočeš, moreš me očistiti.* To nenavadno vero in zaupanje je Odrešenik tudi res poplačal pri tej priči, ko je rekel: *Hočem, boži čist.* (Luk. 5, 14.) Pri današnjih gobovih pa Gospod ni tako nagel v pomoči. Iz Jezusovega ravnanja moremo sklepati, da njihova vera ni bila tako velika, kakor vera prejšnjega. „Odrešenik“ ga sicer imenujejo, pa le v smislu Judov, ki so v odrešeniku pričakovali mogočnega kralja, ali pa v smislu kakor so se tudi pismarji in farizeji imenovali učениke; tedaj iz naslovov, ki jih dajejo Jezusu, še ne moremo sklepati, da imajo živo vero vanj. Ali pa jo morda s tem kažejo, ker pričakujejo od njega gotove pomoči? Čudežno moč mu s tem sicer priznavajo: ali tudi preroki so delali čudeže, tudi njim so se ljudje pogosto priporočevali in sprosil od njih čudežne pomoči.

Dalje smemo sklepati, da njihova vera ni bila posebno velika, tudi iz tega, ker so Gospoda od daleč prosili in ne kakor oni gobovi zgoraj, ki je v živi veri ne meneč se za prepoved, hitel k Jezusu, padel mu k nogam, ga po božje molil in rekel: *Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti.* Ko bi bilo teh desetero imelo ravno tako živo vero, gotovo ne bi bili od daleč stali in prosili, ampak bi bili bliže prišli, v zaupanju, da bodo hipoma očiščeni in s tem ne več nevarni drugim.

Da jih tedaj Gospod ni precej ozdravil, ampak jim je rekel: *Pojdite in skažite se duhovnikom,* je bila vzrok njihova nepo-

polna vera. Pri vseh čudežih pa, ki jih je Jezus storil nad kakim človekom, je prej zahteval ali pa mu sam obudil živo, trdno vero. Tako je storil tudi tukaj. Rekel jim je: *Pojdite in skažite se duhovnikom.* Hotel je reči: Če greste, pokažete s tem, da res verujete. Govovim se je pri teh besedah okrepila vera in šli so, dobro vedé, da Gospod ničesar ne zahteva brez vzroka.

Po Mojzesovi postavi je bilo ukazano, da se je moral vsak, ki je menil, da je zopet čist gob, pokazati v Jeruzalemu pri duhovski oblasti, ta ga je preiskala in potrdila, da sme zopet med ljudi, če je bil res čist.

In prigodilo se je, ko so šli, so bili očiščeni.

Glejte plačilo, da so verjeli Gospodu, da so zaupali njegovim besedi. Pa plačilo za svojo vero, za svoje zaupanje so prejeli še-le, ko so pokazali z uboganjem, da so šli.

Kristjani! Učimo se od teh govovih mož, kaka bodi naša molitev: prešinjena od žive vere in otroškega zaupanja v neskončno dobrotljivost božjo. Jezusu so se ti reveži v srce smilili; vendar ni jih ozdravil precej, in sicer zato ne, ker niso imeli žive vere v začetku, ker jim je manjkalo pravega zaupanja, ker so nezaupljivo od daleč stali. Skrbimo tedaj, da bomo z zaupanjem molili. Poglej, kristjan, malega otroka, ko kaj prosi svoje starše! Kako zaupljivo vpira svoje oči v očeta, v mater, kako stega svoje ročice in se obeša na nju: trdno je prepričan, da ne prosi zastonj, ve, da bo dobil vse, kar potrebuje.

Kristjan, okleni se tudi ti na podoben način, Boga svojega Očeta, kadar moliš! Kaj nas ni Gospod Jezus sam učil otroško moliti, ko je rekel: *Kadar molite, recite: Oče naš.* In ali Bog ni res naš Oče, naš neskončno dobri Oče? Zakaj tedaj, o kristjan, kadar moliš, stojiš le od daleč, in moliš mrzlo, dvomeče, nezaupljivo? Zakaj ne stopiš tik pred tron božji z gorečo, zaupljivo, živo, prepričano molitvijo? Saj je rekel Jezus: *Prositate in bote prejeti, trkajte in se vam bo odprlo.*

Pa praviš: Vse to je resnično, toda moji grehi mi jemljejo zaupanje. Kesaj se jih, vrzi jih od sebe v dobri spovedi in če tedaj ne moreš iti k sv. spovedi, obudi nad grehi popolno kesanje z obljubo spovedati se jih, kakor hitro mogoče.

II. Kdor se zahvaljuje, se za naprej priporočuje, pravi pregovor. Kakor je potrebno zaupanje v molitvi, ravno tako potrebna je tudi hvaležnost za prejete dobrrote; to nas uči današnji evangelij, tu namreč beremo: *Eden izmed njih pa, ko je*

videl, da je očiščen, se je vrnil in je z velikim glasom Boga častil. Spoznal je v svojem ozdravljenju delo božjega usmiljenja, in je padel na obraz pred Jesusove noge in se mu je zahvalil.

Kako lepa je pač čednost hvaležnosti tega človeka! Glejte ga, kako leži ponižno pred nogami Zveličarjevimi in spričuje s tem, da je iz golega božjega usmiljenja in ne po kaki pravici ali zasluženju prejel zopet zdravje. Glejte ga, kako hvaležno poljublja noge svojemu Gospodu in pripoznava njegovo božanstvo!

Med tem pa, ko ta Gospodu skazuje svojo hvaležnost očitno, pred vsemi, gredó drugi mirno svojo pot, kakor da bi se ne bilo nič ž njimi zgodilo, kakor da bi sploh ne imeli povoda k hvaležnosti.

In teh devetero je bilo Judov, deseti pa je bil Samarijan. Glejte, kolika nehvaležnost! Vseh desetero je glasno klicalo Gospoda na pomoč, vse desetero je bilo naenkrat ozdravljenih: sedaj jih pa devet gre proč, ne da bi imeli besedice hvaležnosti do Gospoda. Kako naj to razumemo? Kaj je bil vzrok njihove nehvaležnosti? Razlagavci sv. pisma so različnih misli o tem. Najbolj prav pa imajo gotovo tisti, ki pravijo, da so bili ti deveteri Judje vredni sinovi svojih očetov, ki so od Boga pričakovali in tirjali dobrot, sklicevaje se na to, da so izvoljeno ljudstvo, tedaj vredno vseh milosti, ki so Boga imeli za svojega dolžnika, češ mi spolnujemo tvojo postavo, ti pa moraš nam skazovati svoje dobrote.

In ta samozavest pri ozdravljenih je žalila Jezusa, zato je rekel ozdravljenemu Samarijanu: *Ali jih ni bilo deset očiščenih? Kje pa je onih devet? Nobeden se ni snašel, da bi se bil vrnil in Bogu čast dal, kakor ta tujec? In mu je rekel: Vstani in pojdi, ker tvoja vera ti je pomagala.*

Verovali so sicer tudi oni deveteri, drugače bi Jezusa ne bili prosili pomoči, in Jezus bi jih ne bil očistil; zakaj pa pravi posebej o Samarijanu: *Tvoja vera ti je pomagala?* Glejte, vera Samarijana je bila tolika, da ni samo zadostovala za ozdravljenje njegovega telesa, ampak tudi njegove duše; veroval je, da je Jezus res pravi Bog, zato ga je ljubil: ljubezen pa pokrije množico pregreh; ljubezen posvečuje človeka in ga dela otroka božjega.

Bodi nam, predragi, tožba Jezusova nad nehvaležnostjo onih devet in pa dopadajenje njegovo nad tem hvaležnim Samarijanom v spodbudo k hvaležnosti za vse dobrote, ki jih prejemo iz

božjih rok. Učimo se od njih z zaupanjem prihajati k svojemu najboljšemu Očetu, Bogu; pa prihajajmo vselej tudi z vero ne samo na jeziku, ampak tudi v srcu, prihajajmo ne samo v telesnih, ampak še veliko bolj v dušnih nevarnostih iskat si pomoči in krepčila. In Bog, ki nas po božje, očetovsko ljubi, ne bo nam odrekel ničesar, kar bi bilo Njemu v čast in nam v zveličanje. Amen.

P. J.

2. Dobrote angelov varihov.

In angel je rekel Tobiji: Jaz bom tvojega sina tje peljal in ga zopet k tebi nazaj pripeljal. (Tob. 5, 15.)

Okoli l. 688. pred Kr. rojstvom je odpeljal Salmanasar, kralj Asirski, Tobijo z izraelovimi rodovi in kraljem Ozejem vred v asirsko sužnost. Tobija je dobil svoje bivališče v mestu Ninive ter je tudi v sužnosti ostal tisti pobožni mož, ki je poprej bil doma. Tam se je zgodilo, da je prišel ne le ob svoje imetje, ampak tudi ob luč oči. Misleč, da se mu je v tem žalostnem stanu približala smrt, ukaže svojemu sinu, da naj gre v Rages k njegovemu prijatelju Gabelu iztirjat mu izposojeni denar.

V to mu dá pismo rekoč: „Poišči si zvestega moža, kateri pojde s teboj!“ In Tobija najde zalega mladeniča stati prepasanega in kakor na pot pripravljenega. Ta se mu ponudi za spremljevalca, gre ž njim k očetu in mu reče: *Jaz bom tvojega sina tje peljal in ga zopet k tebi nazaj pripeljal.* Ta spremljevalec ni bil noben drug, kakor veliki angel Rafael.

Ljubi moji! tudi mi imamo dolgo in nevarno pot storiti, pot iz časnosti v večnost. Kakor je torej stari Tobija svojemu sinu skrbel za zvestega spremljevalca na pot v Rages, tako in še bolj skrbi Bog za slehernega iz med nas, da prejme na poti skozi življenje dobrega vodnika in variha, in ta je naš angel varih. Na to, glejte, nas hoče z današnjim praznikom sv. cerkev spomniti, in zategadelj hočemo še mi na podlagi zgodbe o mladem Tobiji nekatere teh dobrot in služeb premišljevati, katere nam skazujejo angeli varihi.

Takoj prvi dan, ko sta mladi Tobija in Rafael pot nastopila v daljno deželo Medijansko, je pokazal Rafael svojo veliko skrb za svojega varovanca. Prišla sta namreč prvi večer do reke Tigride, in Tobija gre, da bi si noge umil. Tu se pokaže velika riba

ki ga hoče požreti. Rafael pa mu veli, naj jo srčno zgrabi in iz vode potegne in iztrebi. — Iz tega se učimo, kako nam

1. angel varih krepko stoji na strani v vseh telesnih in dušnih nevarnostih. Kajne, mi smo vse svoje žive dni v sto in sto telesnih nevarnostih, na katere še niti ne mislimo ne. Lahko se po kakem potresu po noči ali po dnevu hiša na nas podere in nas zaspe, lahko nas strela ubije, lahko po noči v našem stanovanju ogenj nastane in nas sežge itd. Angel varih pa je, ki po noči pri naši postelji budi, kedar smo mi zatisnili oči, da nas varuje vsakotere nezgode, in zopet po dnevu z nami hodi, da od nas odvrta vsakotero nevarnost.

Tako bilo je l. 1856., da je na Tirolskem v mestu Cnajm po noči v neki hiši ogenj nastal. Oče in mati, zaslišita vrišč, planeta po konci in vidé vse krog sebe v plamenu od strahu zbežita po stopnjicah, pozabivši na svoji v drugi izpici speči hčerki, katerih ena je bila 12, druga 14 let stara. Kmalu nato prasketanje ognja prebudí starejšo teh deklic, in ta pokliče še mlajšo. V strahu zagledata, da vže strop v spalnici gorí. Ko skočita k vratom, da bi ušli po stopnjicah, jima tolik dim naproti puhne, da morata takoj vrata pred seboj zapreti. Videč, da ne moreta nikjer ubežati, reče starejša, da morata skočiti skozi okno, ter pristavi, da jima bo gotovo angel varih stal na strani in se jima nič žalega ne bo zgodilo. Nato odpre okno, in zaklicavši: „Ljubi moj angel varih, varuj me!“ skoči iz 4. nadstropja skoraj za stolp visoko na kameniti tlak na ulice, in prav tako za njo mlajša sestra, — in nobena se kar čisto nič ni poškodila.

Kajne, pri takih očitnih čudežih pač največji bogotajec vladarstva božje previdnosti nad nami in varstva božjih angelov ne more utajiti.

2. Enako skrbi angel varih za nas v naših dušnih nevarnostih; še posebno, če smo bili tako nesrečni, da smo zašli v zanjke hudičeve, nas angel varih navdaja z zveličanskim strahom in kliče k pokori. Kakor je angel Rafael razodel Tobiji, čez katere ima hudoba oblast, tako angel varih grešniku govori po njegovi vesti: Zapusti to znanje! Ogibaj se te tovarišije! Ne daj se zapeljati vabljujivostim svoje poželjivosti! Ne zanašaj se na prihodnost; misli na smrt, na sodbo in pekel, ki te čaka po grešnem življenju! In blagor mu, kdor tako svarjenje svojega angela variha še pravodobno posluša!

V življenju svetnikov se bere o Landelinu, da je bil sin plemenitih staršev in v vzgojo dan Avtbertu, ki je bil na glasu kot pobožen in svet mož. A Landelin se je jel pečati s slabimi tovariši in se je v hudobiji tako globoko pogreznil, da je postal

cestni ropar. Namenili so se neko noč on in njegovi tovariši umovito hišo napasti in oropati, kar eden teh tovarišev nanagloma umrje. Kakor od strele zadet sliši Landelin v svojem notranjem glas angela varuha: „Kaj pa sedaj, Landelin, ali bi še hotel biti v društvu tega svojega tovariša? Obrni se nemudoma od svojega brezbožnega življenja in delaj ostro pokoro, ker sicer imaš pričakovati enakega konca!“ Landelin gre v sé, zapusti svoje tovariše in se vrne nazaj k Avtbertu. Ta izgubljenega sina sprejme z veseljem, vodi ga po poti pokore in pripelje tako daleč, da postane Landelin tolik svetnik, da je Bog vže njegove žive dni svetost njegovo s čudeži poveličeval.

Glejte! enako se trudijo angeli varuhi, da tudi sleharnega iz med nad strašijo iz njegovega dušnega spanja, napeljuje ga h pokori in spreobrnenu.

3. Angel varih pa tudi svoje varovance k p o b o ž n o s t i n a p e l j u j e i n v d o b r e m p o t r j u j e. Tobiji je Rafael nekdanj rekel: *Brat, ako ti je prav, pojdiva naprej.* (11. 3.) Enako govori angel varih k tebi: „Brat, sestra, pojdiva naprej. Zemlja je le kraj našega potovanja, naš namen so nebesa, kamor gremo.“ V ta namen imej zmiraj odprte svoje oči, in ne daj se od praznih in minljivih reči tega sveta in njih vžitka obnoret! Tako se bere o kraljevem sinu Peregrinu, ki se je s svojim bratom za očetovo kraljestvo prepiral, da ga je angel varih k temu pripravil, da se je zaradi ljubega miru kroni odpovedal in si prizadeval za krono nebeško. Poleg tega spodbadanja k dobremu

4. angeli varuhi pri Bogu za nas prosijo in naše molitve in dobra dela pred njegov sedež prinašajo. Tako je angel staremu Tobiji rekel: *Kadar si s solzami molil in si mrtve pokopaval in si svoje kosilo popuščal, in si mrtve po dnevu v svoji hiši skrival, po noči pa pokopaval, sem jaz tvojo molitev nosil pred Gospoda.* (12. 12.). Očak Jakob je videl v nočni prikazni, kako so angeli po lestvi v nebesa gori in doli hodili. Oni hodijo gori, da naše molitve in dobra dela, podprta s svojo priprošnjo, nosijo pred sedež Božji, in zopet hodijo k nam nazaj doli, da nam prinašajo uslišanja naših prošenj in vseh potrebnih milosti. Oni štejejo vsako našo stopinjo, storjeno iz ljubezni do Boga, vsako dobro delo, storjeno v božjo čast; vsak vzdihljivejši srca našega in vsako spokorno solzo zapišejo v bukve večnega življenja.

5. Poslednjič nam stojé angeli varuhi na strani ob smrti uri in vodijo duše pravičnih tje v obljubljeno deželo.

Bridko je bilo Gospodu na Oljski gori in njegov pot je tekel, kakor kaplje krvi, ki so padale na zemljo. A prikazal se mu je angel z nebes in ga je potrdil. Tako tudi nam pomoč angela variha ni nikdar potrebnejša, kakor ob smrtni uri. Od tega trenutka je zavisno ali večno zveličanje, ali večno pogubljenje naše. Zategadelj si pa tudi v tem trenutku peklenska hudoba na vso moč prizadeva, človekovo dušo v svoje zanjke vjeti. Kako potrebna je torej v tistem času pomoč angela variha, ker en sam dobri angel nas more varovati pred tisuči hudobnih duhov. Kakor svoje žive dni, tako bil je ubogi Lazar ob svoji smrti brez vse človeške pomoči. A tisti, ki ga ni v življenju ni v smrti niso pustili brez pomoči, so bili sv. angeli. Oni so mu polajšali smrtno uro, in ko se je njegova duša ločila od telesa, so jo nesli v naročaj Abrahamov. Enako službo so storili angeli božji veliko pobožnim in svetim dušam. Tako je videl sv. Benedikt, ko je bil po noči v molitvi zamaknen, na enkrat krog sebe veliko svitlobo in zagledal, kako so angeli božji dušo sv. Germana, škofa Kapuanskega, nesli v nebesa. Veliko bilo je prič, ko so angeli dušo sv. Dominika v spremstvu Jezusovem in Marijinem in z veselim petjem spremljali v nebesa.

Da bode še naša ločitev od tega sveta tako mila in vesela, poslušajmo in izpolnimo svarjenje Gospodovo, ki nam je je dal po Mojzesu rekoč: *Glej, jaz pošljem svojega angela, kateri pojde pred teboj in te bode varoval na poti in te pripeljal v kraj, katerega sem ti pripravil. Spoštuj ga in poslušaj njegov glas, in glej, da ga ne zaničuješ, ker ne bode zanesel, kedar grešiš, in moje ime je v njem.* (2. Mojz. 23, 21.) Amen.

† M. Torkar.

Pogled na slovstvo.

Vrtec sv. devištva ali nauki za mladenke. Sestavil Martin Jurkovič, kn.-šk. svetovalec in župnik pri Sv. Petru blizu Maribora. V Mariboru 1903. Lastna založba. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Strani 280. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 h.

Slovenske knjižnice „*Pod lipo*“ 2. zvezek. — Stolni dekan dr. Ivan Križanič. Spisal F. K. V Mariboru 1903. Založba „Katol. tisk. društva“. Tisek tiskarne sv. Cirila. Str. 75. Cena 30 h, po pošti 35 h.

Obe knjigi danes toplo priporočamo; obširneje bomo govorili o njih prihodnjč. „*Vrtec sv. devištva*“ bo zlasti dobro došel predstojnikom Marijinih družeb.

Sv. oče Leon XIII. — umrl.

eliki, mogočni Bog je 20. julija t. l. poklical k Sebi Leona XIII . . . Ta žalostna novica je po vesoljnem svetu pretresla in do solz ganiła katoliško ljudstvo, ki je častilo nesmrtnega papeža zaradi njegovih izrednih apostolskih čednosti.

Ni ga katoličana, ki bi ga ne vezala vez osebnih hvaležnosti do velikega Leona XIII. Tisuč in tisuč poganom je poslal misijonarjev, da so jim prižgali luč sv. vere, in zaslepljene krivoverce so njegeve priprošnje pripeljale v naročje sv. cerkve. Njegov krepek, neprestan opomin k molitvi in njegova skrb za povzdigo češčenja Marijinega in češčenja sv. Rešnjega Telesa sta vso krščansko družbo duhovno prenovila. Ker pa pri delu duhovnega prenovljenja potrebujemo zgled, da se po njem ravnamo, in ker nam je tak vzvišen zgled življenje Jezusovo, in vzor, po katerem naj preustvarimo svoje srce, presveto Jezusovo Srce, je Leon pobožnost v čast presvetemu Srcu goreče priporočal in vse človeštvo posvetil božjemu Srcu.

Delavci so izgubili v Leonu svojega *očeta*, ki je duhovnike in svetne omikance vzpodbudil, da se trudijo za blagostanje delavskega in kmetiškega stanu, slovanski rodovi žalujejo za svojim posebnim *prijateljem* na sveti stolici, učenemu in omikanemu svetu se je bridko ločiti od njega, ki mu je v modroslovju sv. Tomaža Akvinskega pokazal pot, kako naj deluje, da zavladajo povsod krščanski nazori in *rešijo človeštvo*.

Ime Leonovo je zapisano globoko v srcih hvaležnih kristjanov. Ta hvaležnost naj se kaže v gorečih molitvah za velikega pokojnika in v iskrenih prošnjah za izvolitev Leonu vrednega naslednika, ki bo vladal v njegovem duhu, in bo po njegovem naročilu, izrečenem na smrti i postelji kardinalu komorniku Oreglia, „brasil zvesto in brez strahu pravice sv. cerkve, njeno svobodo in neodvisnost“.